

SVĚTLO

25. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

22. ČERVNA 2003

Z obsahu:

Památka papeže Jana XXIII.

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
4. června 2003
- strana 2 -

Úcta k Srdci Ježíšovu

Rudolf Michael Schmitz
- strana 4 -

Apoštol Srdcí Ježíše a Marie

Jan Eudes (1601-1680)
- strana 5 -

Viděl jsem Ježíšovu tvář v hostii

Svědectví Alana Amese
v Guggenheimu
- strana 7 -

Připravovat se na Eucharistii s Marií

- strana 8 -

Jen pokud to dovoluje Boží zákon!

22. června: svatého
Jana Fishera, biskupa
a mučedníka
- strana 9 -

Poselství jednoho z mučedníků nacistického režimu

- strana 10 -

Zůstaňte v mé lásce Homilie

P. Norberta Hannappela
- strana 12 -

Rádio Maria, Královna míru v Kongu

- strana 13 -

V návaznosti na pohyblivé velikonoční svátky mění i svátek Božského Srdce Páně a bezprostředně následující památka Neposkrvněného Srdce Panny Marie každý rok své termíny, které však vždy připadají na měsíc červen, tradičně zasvěcený Ježíšovu Srdci.

Srdce je v představách věřících i nevěřících spojováno s láskou a citem a patří k symbolům vznešeným i zprofanovaným. Bývá někdy dáváno do protikladu k střízlivému a praktickému rozumu, ale skutečnost je taková, že rozum nemá právo pohrdat srdcem, ani srdce nemá právo přehlížet rozum. I když není možné řídit se pouze srdcem, zůstává pravdou, že srdce má někdy své důvody, které rozum nechápe. Právě to musíme mít na mysli, abychom si alespoň trochu přiblížili logiku, s jakou Bůh přistupuje k nám, odbojným lidským tvorům.

Přijímat nebo odmítat Boha se většinou chápe jako záležitost rozumu, ale nevěra je ve skutečnosti spíše duchovním selháním srdce než věcí rozumu. Snad právě proto odpovídá Bůh na chorobné bujení racionalismu tím, že nám zjevuje a přibližuje své vlastní Srdce, a to nejen jako abstraktní symbol, ale zcela konkrétně, jakožto Srdce svého Syna, které člověk probodl kopím. Bůh tak chce vrátit jednostranně rozumujícímu a zatíženému člověku ztracenou rovnováhu a umožnit mu, aby mohl přijímat svým srdcem božské skutečnosti, které rozum sám nikdy nepochopí. Není snad Boží jednání na hony vzdáleno pragmatické a vypočítavé logice, která dnes ovládá svět? Právě proto se Bůh jeví mnoha lidem jako naprosto cizí, protože takovým způsobem jako on by dnešní ziskuchtivý člověk nikdy nejednal. A přece ani s využitím své nejvěcnější a nejstřízlivější logiky není člověk schopen vyhnout se někdy situacím, které nelze vyřešit pragmaticky. Právě za takových okolností se osvědčují především ti, kteří za nejrozumnější pokládají řídit se nikoliv rozumem, ale srdcem, které je k jejich rozumem nechápanému hrdinství vybavuje pro rozum nepochopitelnou silou. Je to totiž ona síla, která pramení z probodeného Ježíšova Srdce, onoho největšího symbolu božského nerozumu, pro který Bůh vlastního Syna nešetřil, ale za nás za všechny ho vydal.

Úcta k Božskému Srdci Ježíšovu není tedy ústupkem silně emocionálně založené lidové zbožnosti, ale patří ve skutečnosti k samé podstatě křesťanství. Neodvádí nás od rozumem ujasněných a uspořádaných základů víry, ale naopak objasňuje nám velice konkrétně jejich skutečnou „logiku“. Není bez zajímavosti, že právě ti, kteří by rádi „očistili“ víru od těchto podle nich „středověkých nánosů“, aby ji vrátili ke zdravým základům, ztrácejí nakonec víru i v to nejzákladnější a nejpodstatnější – v božství Ježíše Krista, v jeho zmrtvýchvstání, v jeho skutečnou přítomnost ve svátosti lásky.

Pro toto „očišťování“ víry se stále častěji uvádí „ekumenické zdůvodnění“, podle kterého bychom se

Pokračování na str. 15

Památka papeže Jana XXIII.

Je tomu čtyřicet let, co zemřel milovaný a ctihodný papež Jan XXIII., kterého jsem s velkou radostí prohlásil spolu s Piem IX. 3. září roku 2000 za blahoslaveného.

Myšlenky se spontánně vracejí k pondělí 3. června 1963, k onomu odpoledni, kdy věřící z Říma i poutníci se v tisících seběhli na náměstí Svatého Petra, aby se co nejvíce přiblížili k milovanému otci a pastýři, který po dlouhé a bolestivé nemoci opouštěl tento svět.

V 19 hodin na prostranství před bazilikou římský vicevikář kardinál Luigi Traglia začal mši svatou, zatímco Jan XXIII. na oltáři svého lůžka dokonával svou duchovní oběť, oběť celého svého života.

Z přeplněného náměstí Svatého Petra stoupala k nebi jednomyslná modlitba Církve. Zdá se, jako by oživaly ony okamžiky velkého vzrušení: oči všech lidí se obracely k oknu ve třetím poschodí apoštolského paláce. Konec mše svaté se sešel se smrtí dobrého papeže.

„Toto lůžko je oltář; oltář chce oběť; jsem připraven. Obětuji svůj život za církev, za pokračování ekumenického koncilu, za mír ve světě, za jednotu křesťanů.“ (Discorsi, Messaggi, Colloqui del Santo Padre Giovanni XXIII, V, s. 618)

Ecce adsum! Zde jsem! Klidná myšlenka na smrt po celý život provázela papeže Jana, který v hodině rozloučení obrátil svůj pohled k budoucnosti a k očekávání Božího lidu ve světě. S důrazem a dojetím tvrdil, že tajemství kněžství spočívá v Ukřižovaném, kterého žárlivě opatroval u svého lůžka. Poznává: „V dlouhých a častých nočních rozmluvách se mi myšlenka na vykoupění světa jevila naléhavější než dřív.“ „Ony rozpjaté paže,“ dodával, „říkají, že zemřel za všechny, za všechny; nikdo není vyloučen z jeho lásky, z jeho odpuštění“ (tamt. s. 618).

Není snadné shrnout do těchto krátkých slov smysl jeho kněžské služby, zcela zasvěcené úkolu dát poznat a milovat „to, co v životě nejvíce platí: po-

žehnaného Ježíše Krista, jeho Církev, jeho evangelium“ (tamt. 612). Až do konce v něm planula tato horoucí touha. „Můj pozemský den,“ uzavíral blahoslavený Jan XXIII., „končí, ale Kristus žije a Církev pokračuje ve svém poslání; duše, duše, ut unum sint, ut unum sint...“ (tamt. 619).

Necelé dva měsíce předtím 11. dubna Jan XXIII. uveřejnil nejslavnější dokument svého učitelského úřadu – encykliku *Pacem in terris*, kterou jsem měl letos příležitost několikrát připomenout. Celý život tohoto nezapomenutelného

papeže byl jedním svědectvím o míru. Jeho pontifikát se projevil jako nejvyšší proroctví o míru, které našlo v *Pacem in terris* svůj úplný výraz, jakoby veřejnou a univerzální závětí.

„Každý věřící na tomto světě“, tak napsal, „musí být jiskrou světla, centrem lásky, oživujícím kvasem těsta. A čím více jím bude, tím více bude ve svém vlastním nitru žít ve spojení s Bohem. Neboť není možný pokoj mezi lidmi, jestliže není pokoj v každém z nich“ (Část V.: AAS LV /1963/ s. 302).

Abychom byli jiskrou světla, musíme žít ve stálém styku s Bohem. Tento můj ctihodný předchůdce, který se zapsal do dějin, připomíná také lidem třetího tisíciletí, že tajemství míru a radosti je v hlubokém a trvalém společenství s Bohem. Srdce Vykupitele je pramenem lásky a pokoje, naděje a radosti.

Naše vzpomínka na milovaného papeže Jana tak přechází v modlitbu: kéž se za nás v ráji přimlouvá, abychom tak jako on mohli na konci svého života vyznat, že jsme nehledali nic jiného než Krista a jeho evangelium.

Maria, kterou tak rád vzýval střelnou modlitbou „Moje Matka, moje naděje,“ kéž nám pomáhá, abychom slovem i příkladem vytrvali v poslání svědčit o míru a přispívat k budování civilizace lásky.

*Bolletino Vaticano 4. 6. 2003
překlad -lš-*

Bůh nespí

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Proč jste tak ustrašení? Copak nemáte víru?

Schyluje se rychle k večeru a máš právo pomýšlet na odpočinek. Ale dnes se ti nabízí příležitost setrvat i nadále v Ježíšově osobní společnosti. Dodej si odvahy a požádej Ježíšovy učedníky, aby tě vzali spolu na noční plavbu. Jejich chudá rybářská loď neskýtá mnoho pohodlí. Je tu málo místa, proto zanechej na břehu všechno zbytečné. Přesvědčíš se, že ten, kdo se plně spoléhá na Pána, nic nepotřebuje.

Cesta je dlouhá a moře nepokojné. Zatímco rybáři budou muset vynaložit mnoho úsilí, aby loď přivedli k cíli, Pán se po namáhavém dni ukládá i v těchto nepříznivých podmínkách k odpočinku. Jistě mu ho dopřeješ. Nečekej tedy, že se ti někdo bude věnovat, ale probuď svou víru. I když Pánovo tělo spí a jeho ústa mlčí, jeho Srdce tě velmi jasně vnímá a cení si toho, žeš přijal zavděk nepohodlím, jen abys mohl být v jeho blízkosti.

Břeh se vzdaluje, tma houstne a loď se stále více kymácí. Zmocňuje se tě nejistota a úzkost? Právě tato neobvyklá situace ti má živě připomenout, jak jsi doopravdy malý a bezmocný. Ve skutečnosti nejsi o nic silnější, ani když cítíš pevnou půdu pod nohama.

Je čas, abys zahájil svou tichou adoraci před mlčícím Ježíšem. Přiznej se mu ke své slabosti a nejistotě. Je možné, že sis cestu v Ježíšově společnosti představoval jinak. Obtíží totiž přibývá. Vítr sílí a začíná být nepříjemně chladno. Vlny si pohrávají s lodí, její bok, kam ses schoulil, nepříjemně tlačí, mohutné houpání zvedá žaludek, voda ze zpěněných vln stříká do tváře i na šaty. Usednout s Pánem za stůl nebo se s ním procházet v zahradě by bylo jistě příjemnější, ale Ježíš by se ti také mohl ztráct v oparu falešné líbeznosti. Tady se učíš přijímat jeho přítomnost bez příkras. Chtěls být v jeho společnosti a on ti vyhověl. Je přece zde. Jestliže tě jeho klidný spánek, který tak kontrastuje se stále kritičtější situací, zneklidňuje a dokonce přímo provokuje, přestaň posuzovat Ježíše podle lidských měřítek. Chceš-li i uprostřed zmitání a silícího hukotu obnovit pocit bezpečí a pokoje, posiluj svou důvěru právě pohledem na jeho klidný spánek. Uvědom si, že jsi nejen na jedné lodi se svým Pánem, ale že on je stále s tebou a u tebe, a to za všech okolností a v každém ohrožení, i když si je často ani neuvědomuješ. Právě dnešní silný zážitek má způsobit, abys na to už nikdy nezapomínal.

Bouře se vzdmáhá a chatrná loď sténá pod jejími nárazy. Zdá se, že už dlouho nebude schopná vzdorovat vlnobití. Na díla lidských rukou

opravdu není spolehnouti. Už i posádka lodí, ti tvrdí a zkušeni rybáři, kteří rozumí své práci a už leccos na moři prožili, začínají propadat panice. Neděsí se jen živlu a hrozícího nebezpečí, ale ke všemu je dráždí skutečnost, že Ježíš stále jen spí, ačkoliv právě pohled na jeho klid by měl být nejsilnějším zdrojem důvěry. Jejich volání je plné zoufalství:

Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?

Co si vlastně slibují od jeho probuzení? Má se také chopit vesla či kormidla nebo vylévat vodu, které je *loď skoro plná*? Čím všim budou muset tito dobří muži ještě projít, než pochopí, že není žádná mez nebo míra, za kterou by už Ježíš nemohl pomoci těm, kteří jsou s ním!

Neznáš jejich zoufalý výkřik ze své vlastní zkušeni? Neutápíš se někdy v pocitech, že už je překročena míra toho, co ještě můžeš snést, a Bůh na to nedbá, jako by spal? On přece nespí někde daleko od tebe. Je ti tak na blízku, že se zcela spojuje s tvým osudem. Tvůj strach by byl oprávněný, kdybys ho svévolně opustil a vydal se troufale na cestu na svou vlastní pěst. Jsli však s ním, nezabývej se představami, co ještě může následovat, ale drž se jistoty, že s Ježíšem jsi vždy a všude v bezpečí. To se ti vždy jen zdá, že příliš dlouho otál se svou pomocí. On je Pánem všech bouří i vod, na těch cestách, po kterých tě vede on, nemusíš mít nikdy strach. On ví, co všechno můžeš snést, a nikdy tě nevystaví situaci, která je nad tvé síly.

Kdyby všechno probíhalo podle našich představ, jakých zázraků bychom byli svědky? Copak Ježíš nemůže učinit ještě větší div, než jedním slovem *uklidnit bouři v tichý vánek a utišit mořské vlny*?⁽¹⁾ Učedníci vzbudili Pána, protože už svůj strach nemohli unést, a nakonec je strach nepouští, ani když nastalo náhle bezpečné ticho, neboť se zděsili vlastní záchranu a s velkou bázní říkají jeden druhému: *Kdo je to, že ho poslouchá i vítr i moře*? Dostali snad strach z toho, jakou má moc nad lidmi ten, který tak vládne nad živly? *Proč jste tak ustrašení? Copak nemáte víru?*

Loď bezpečně přistává u gerazenského břehu. Můžeš opět vystoupit na pevnou zemi do bezpečí, jak je chápou lidé. Zatímco vychází slunce, aby osušilo tvůj šat i tvé slzy, pokračuj v adoraci, která začala večer, a to tím spíše, že Pán podnikl tuto namáhavou noční cestu, jen aby přispěchal na pomoc jednomu člověku, který je na tom mnohem hůř než lidé uprostřed rozbouřených vln: *posedlému, kterého trápí celý pluk zlých duchů*?⁽²⁾ *Chval Hospodina za jeho milosrdenství a za jeho divy k dobru lidí*.⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 107

⁽²⁾ srov. Mk 5,11

⁽³⁾ resp. žalm 107

Liturgická čtení

1. čtení Job 38,1,8–11

Hospodin odpověděl Jobovi z bouře a řekl: „Kdo zahrabil moře branami, když vytrysklo, vyšlo z lůna, když jsem je oblékl mraky jak šatem, temnotou (přikryl) jak plénkami, když jsem pro ně vylámal hranice a položil závoru s branou? Řekl jsem: Až sem smíš přijít, ne dál, zde se má tříštit bujnost tvých vln.“

2. čtení 2 Kor 5,14–17

Kristova láska nás nutí k tomuto úsudku: Jeden umřel za všechny, umřeli tedy všichni; a umřel za všechny, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých.

Proto my od nynějška nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. A třebaže jsme Krista kdy si posuzovali podle lidských měřítek, teď už to neděláme. Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nový tvor. To staré pominulo, nové nastoupilo.

Evangelium Mk 4,35–41

Jednoho dne večer vybídl Ježíš své učedníky: „Přeplovme se na druhý břeh!“ Rozpustili tedy zástup a vzali Ježíše s sebou, tak jak byl na lodi. Také jiné lodi jely s ním. Tu se strhla velká větrná bouře. Vlny dorážely na loď a ta se už plnila vodou. On však ležel na zádi lodí na polštáři a spal.

Vzbudili ho a řekli mu: „Mistře, je ti to jedno, že hyneme?“ Probudil se, pohrozil větru a poručil moři: „Mlč! Buď zticha!“ A vítr ustal a zavládlo úplné ticho.

Jim pak řekl: „Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?“ Padla na ně bázeň, velká bázeň, a říkali si mezi sebou: „Kdo to asi je, že ho poslouchá i vítr a moře?“

Úcta k Srdci Ježíšovu

Jsou místa, kde úcta k Božskému Srdci Ježíšovu naráží na těžkosti. Panují zde předsudky, že je to nasládlá zbožnost, která se nehodí do dnešní doby a která je prý dokonce v rozporu s pravou úctou k Bohu. Takové a podobné názory šíří dnes dokonce někteří teologové, ale ve skutečnosti to není nic nového.

Nepochopená úcta

Již na konci 18. století musel papež Pius VI. uvádět na pravou míru bludné názory, které zazněly na synodě v Pistoji, které se účastnili biskupové a teologové z Toskánska. Ve své bule *Auctorem fidei* z 28. 8. 1794 mimo jiné uvádí:

„Učení, které úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, tak jak ji stanovil Apoštolský stolec, řadí mezi pobožnosti, které jsou nové, bludné nebo přinejmenším ji označuje za nebezpečnou, je falešné, lehkovážné, zkažené, uráží zbožný sluch a neodpovídá učení Apoštolského stolce.“

Ctitelé Božského Srdce jsou tak z podobných důvodů obviňováni z nepochopení, jako by se místo Bohu klaněli jen části Kristova těla. Tito věřící ve skutečnosti uctívají Ježíšovo Srdce jakožto Srdce božské osoby Slova, se kterou je nerozlučně spojeno, stejně jako mrtvé Kristovo tělo, uložené do hrobu, bylo neoddělitelné od jeho božství. Svátý otec tedy zdůrazňuje, že Božské Srdce není uctíváno odděleně od osoby Bohočlověka. Nejedná se vůbec o nějaké náhradní náboženství, které má nahradit Krista. Naopak, uctíváme Srdce Božské osoby, ve které se spojuje lidská a božská přirozenost Ježíše Krista jakožto skutečnost Boží lásky. V Božském Srdci uctíváme svého Pána a jeho lásku.

Úctou k Božskému Srdci je třeba chránit ještě před dalším rozšířeným bludným názorem: totiž proti předsudku, že náboženství je něco ryze duchovního a může se odehrávat pouze v hlavě. Zasahuje prý člověka jen v jeho intelektuální úrovni a nikoliv v jeho lidsky prožíva-

né celistvosti. My naopak vidíme, že úctou k Božskému Srdci je třeba brát vážně od samého počátku, protože Bůh se stal člověkem. Tím je i naše úcta k Bohu prostoupena lidskostí, takže můžeme milovat a uctívat Boha ve svém srdci a nikoliv pouze v hlavě. Pokud se dnes mluví o lidskosti, pak se tím chápá něco jako bratrství, čili něco ryze humanistického, zatímco vztah k Bohu se vymezuje intelektuálně, jako by existovaly dvě různé roviny: rovina lásky k bližnímu, která stojí na ryze lidském základě, a zcela jiná láska k Bohu, která stojí na intelektuálně-duchovním základě.

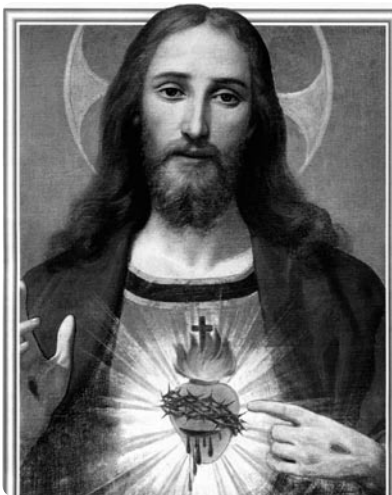
Úcta k Božskému Srdci nám ukazuje, že láska k bližnímu se živí z lásky k Bohu a láska k Bohu vede k lásce k bližnímu, že božské a lidské se musí v katolické víře spojovat a sjednocovat, pokud nechceme jednu část zjevení zamlčet.

Písmo svaté a Ježíšovo Srdce

Názor, že úcta k Božskému Srdci je výplod zbožnosti především 19. století, odporuje skutečnosti. Kdo to tvrdí, nemá potuchy o podstatě Písma svatého ani o církevních dějinách. Úcta k Božskému Srdci má hluboké biblické základy a my se na to v dalším pojednání budeme stále znovu odvolávat.

Místo, které především pohnulo církevní Otce k uctívání Ježíšova Srdce, je ona 7. kapitola Janova evangelia: *V poslední hlavní den svátků Ježíš stál v chrámě a hlasitě volal: „Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije, ten, kdo ve mně věří. Jak říká Písmo, potečou proudy vody z jeho nitra“* (Jan 7,37). Tato poslední věta – *potečou proudy*

vod z jeho nitra – je aplikována především na Ježíše Krista a jeho otevřený bok. Skutečně je tomu tak, že vidíme vytékat tuto vodu vykoupění v okamžiku, kdy bylo Ježíšovo Srdce probodeno. Církevní Otcové si byli vědomi, že se zde realizuje obraz, který pochází již od starozákonních proroků, že z otevřeného Vykupitelova Srdce nyní vytékají proudy spásnosné vody skrze bránu chrámu a všechno, s čím

tato voda přichází do styku, je očišťováno a posvěcováno, takže nalevo i napravo na březích řeky, kterou tato voda protéká, vyraší nová vegetace a nový život. A poznáváme, že proudy milosrdenství, které vytékají z rány v boku, přinášejí nový život lidem, kteří ji do svého srdce ochotně přijímají.

V Matoušově evangelii je v této souvislosti významné především toto místo: *Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží* (Mt 11,28–30).

Právě věta: *jsem tichý a pokorný srdcem* znamenala v interpretaci církevních Otců především ve vrcholném středověku, že Ukřižovaný dosáhl vrcholu pokory tím, že nechal otevřít své Srdce, z něhož vyšly svátosti Církve. A právě tato pokora není vůbec tím, co se někdy před-

stavuje jako karikatura pokory, jako nějaké odpuzující plazení, nýbrž právě naopak, je to nejvyšší forma lásky, která se pokorně sama dává za oběť. Kdo je skutečně pokorný, nezamlčuje to, co by chtěl říct, nekouše se do rtů a nepřemáhá se, nýbrž ze srdce se obětuje pro druhého a dává se za něho celý, aniž by musel předstírat něco, co v jeho nitru není. Právě proto je Srdce Ježíšovo pravou školou pokory, protože ukazuje, že pokora vychází z přemíry lásky. Proto najde v Ježíšově Srdci pokoj a může pochopit jeho pokoru jen ten, kdo je ochoten vzít na sebe břímě svého života. Nemůže to pochopit ten, kdo břemeno svého života setřásá, nýbrž ten, kdo je přijímá.

Další významné místo, které se čte o prvních pátcích, je z 19. kapitoly Janova evangelia: *Protože byl den příprav, takže těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu, požádali Židé Piláta, aby byly ukřižovaným přerazeny nohy. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a ihned vyšla krev a voda. A dále stojí: To se stalo, aby se splnil výrok Písma:*

„Ani kost mu nebude zlomena“ a na jiném místě v Písmu se říká: „Budou hledět na toho, kterého probodli“ (Jan 19,31–37).

Kdo se blíže zabýval Turínským plátnem, ví, že Ježíšův bok byl skutečně probodena a z rány v boku vytekla krev a voda. Nejedná se tedy o žádnou obraznou řeč, nýbrž popisuje se zde historický fakt. Z toho důvodu je možno pochopit, že z Ježíšovy oběti, která se v tomto okamžiku projevila jako dovršená, vychází všechna spása, které se nám v Církvi dostává především v mešní oběti.

Když mluvíme o místě křidu našeho Pána ve svatostánku, pak musíme říct: Na tomto

místě tluče Ježíšovo Srdce, bije zde ono Srdce, které se navždy k Otcově slávě obětovalo a zůstává probodené. Jsme proto povoláni stále rozjímat o Pánově probodeném Srdci. Diváme se na ně, které probodli nejen oni, ale i my. Proto je pro nás Ježíšovo Srdce ustavičnou připomínkou, abychom nezapomínali, že jak tehdy na Golgotě, tak nyní ve slávě Otce se ustavičně za nás obětuje podle vůle Otce.

Tak nacházíme v Písmu svatém četná místa, která nás konfrontují s láskou, která se projevuje v tomto aktu oběti. Patří sem především Jan 3,16: *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozesného Syna.* Když je nám přítom jasné, že Ježíšovo Srdce je neoddelitelné od Otce a Ducha Svatého, pochopíme, proč je Ježíšovo Srdce nazýváno trůnem Nejsvětější Trojice. Když bylo Ježíšovo Srdce probodeno, pak je jasné, že sama Trojice se nám darovala v oběti. To neznamená, že se obětovala, nýbrž že se nám daruje v úkonu oběti vteleného Božího Syna.

Jak velice se to týká jednoho každého, říká nám sv. Pavel v listu Galatským: *On mě miloval a za mě se obětoval* (Gal 2,20). To musíme vztahovat zcela konkrétně na sebe, a to v každém okamžiku našeho života, i tehdy, kdy na našeho Pána zapomeneme, protože snad upadneme do hříchu a vědomě a dobrovolně se od něho odlučujeme. On nás přesto i v takovém okamžiku miloval, když se na nás díval z kříže. Obětoval se právě za ty lidi, kteří o něm nic nechtěli vědět a zradili ho.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá život za své přátele (Jan 15,13). Můžeme tedy chápat toto slovo v jeho plné šíři: Kristus se vydává za své přátele, protože nás v každém okamžiku miluje. Ale my ze své strany nejsme vždy jeho přátelé! On se tedy vydává i za své nepřátele, i tehdy, když mu nedáváme patřičnou odpověď na jeho lásku. Ježíš zůstává naším přite-

lem! A proto se za nás vydává, i když by nás, lidsky řečeno, měl nechat být.

Protože miloval své, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti (Jan 13,1). V Ježíšově lásce není nic jednou tak a jednou onak jako v lidské lásce, nýbrž stále plane stejnou láskou ke všem lidem. Miloval nás až do krajnosti. My lidé se modlíme ve Zdrávas Maria a v mnoha jiných modlitbách o milost vytrvalosti, o milost pro hodinu smrti, protože víme, že naše víra, naděje a láska je vystavena silnému kolísání. Když stále lépe chápeme, že takové změny v Ježíšově Srdci neexistují, můžeme vždy nalézat při takové nestálosti v Ježíšově Srdci místo klidu, i když my sami jsme rozervaní a nepokojní.

Proto musíme Boha milovat stále více: *V tom záleží láska, ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás* (1 Jan 4,10). My jsme vždy ti obdarovani. My jsme vždy vůči Ježíšovu Srdci ti, na které vylévá svou krev. My jsme vždy ti, kteří nemohou být ničím jiným než nádobami. Kdo se domnívá, že to na něm nezávisí, ten nepochopil, co to znamená, že jsme byli milováni jako první a že na této lásce závisí i naše odpověď; nikoliv tak, že by teprve naše odpověď vytvářela tuto lásku, nýbrž že tato láska umožňuje naši odpověď. Odpověď se vytvoří v našem srdci jako ozvěna, kterou se láska stává ještě větší a může se nám sdělovat.

Můžeme tedy s listem sv. Jana vyznat: *My, kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku* (1 Jan 4,16). Kdo se obrací na Nejsvětější Srdce Ježíšovo, může o sobě skutečně říct, že se stále pokouší uvěřit v lásku. Pak láska nezůstává pouhým slovem, jak se to může zdát v některých kázáních, nýbrž se uskutečňuje v našem lidském srdci, které čeká na lásku. Tak to Církev ve svých dějinách vždy chápala.

(Dokončení)

Apoštol Srdcí Ježíše a Marie

Pater Jan Eudes (1601-1680)

„Ježíš vládne v Mariině Srdci: Pojďme a prosme jej, on je naše láska a náš život.“

„V Mariině Srdci vybudoval Otec říši své lásky. Jediný Syn si v něm připravil svůj příbytek a Duch Svatý, plnost lásky, si v něm zřídil svůj chrám. Mariino Srdce je archa, ve které jsou ukryta Boží tajemství.“

„Ona není ničím sama ze sebe, ale její Syn Ježíš je v ní vším. On je jejím bytím, jejím životem, její svatostí, její mocí a její velikostí.“

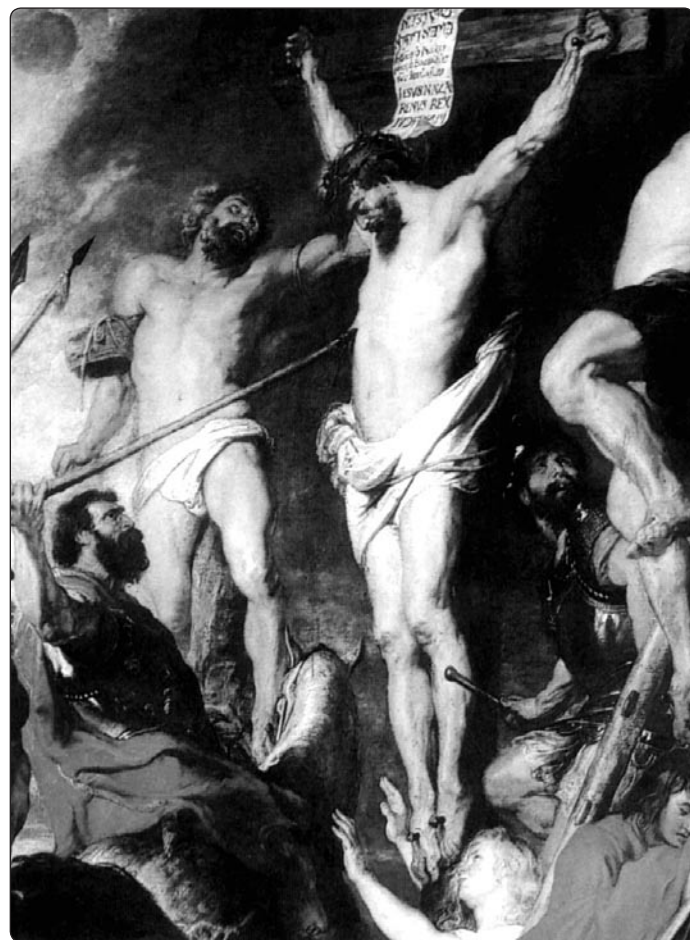
„Šťastná Maria, která jsi Krista utvářela ve svém Srdci vírou a láskou. Ty jsi požehnaná mezi ženami a požehnaný je Ježíš, plod tvého Srdce.“

To jsou úryvky z myšlenek francouzského kněze Jana Eudese, který se narodil v Normandii roku 1601 na začátku pohnutého století církevních

dějin. Je to století mystické obnovy, jejíž ozvěnou je dnešní obnova v Duchu Svatém, kterou Církev prožívá.

Zraněna protestantským rozkolem a těžkým úpadkem horlivosti ve víře je Církev v 16. století vystavena velkému utrpení, které však současně připravuje nový rozkvet. Zcela chybí kněžské vzdělávání. Farnosti vyžadují obnovu, o Boží lid se velmi špatně pečuje. Jako odpověď na tuto situaci je svolán Tridentský koncil. Ten se proslavil významnými teologickými definicemi, které mají v církevních dějinách velký význam. Především však se koncil orientoval na obnovu narušeného těla Církev.

Jan Eudes se jako kazatel farních misii a zakladatel kněžských seminářů celý život zasazuje za uskutečnění koncilních reforem. Jeho devizou je heslo:

„Ve všem Boží vůli“ a zcela svůj život odevzdává Boží prozřetelnosti. Semináře, které zakládá, mají stát na třech sloupech: na milosti, Boží vůli a Kříži.

Duch Svatý působí v této době s velkou silou a probouzí četné apoštoly. Jan Eudes není zdaleka jediný. František Saleský, Petr de Bérulle, Vincenc z Pauly, Jan Jakub Olier k nim patří také, ale seznam tím zdaleka nekončí. Všichni hoří touhou obnovit Církev duchovním životem a rozjímáním o tajemstvích Ježíšova života. Ve stopách velkých mystiků 13. století se dávají uchvátit Ježíšovým Srdcem a z lásky k němu se stravují v evangelizační horlivosti a službě v nejrůznějších úřadech. Je to také doba, kdy jezuité, založení před 50 lety, se šíří jako požár. Ve stejné době přichází do Francie reforma Karmelu, kterou uskutečnili sv. Jan od Kříže a svatá Terzie z Avily.

Znovu začíná v této epoše rozkvétat smysl kněžského celibátu, spojený s obnovou laického stavu a prohloubením duchovního života.

Zapálený obránce kněžství

Celý život Jana Eudese je poznamenán vysokým míněním o kněžském stavu. Po studiu na jezuitské koleji v Caen vstupuje do oratoře (sdružení diecézních kněží), kterou založil kardinál Petr de Bérulle po vzoru oratoří sv. Filipa Neri. V tomto domě, plném apoštolské horlivosti a vnitřního uctívání osoby Ježíše Krista, jeho vtělení, dětství, jeho milosrdenství a planoucí lásky jeho Srdce, čerpá důležité podněty pro své duchovní dílo.

Když dokončil své vzdělání, začíná kazatelskou činnost, zaměřenou na duchovní obnovu Círky a konání farních misí. Až do konce svého života, dokud mu dovolují tělesné síly tento jeho neúnavný boj, hlásá milosrdenství Ježíšova Srdce.

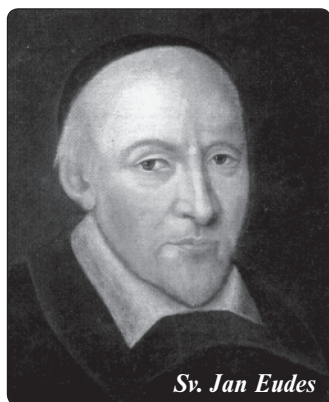
Jako vášnivý kazatel obnovuje plamen víry na venkově

a v městech. Silným hlasem promlouvá k tisícům těch, kteří přicházejí, aby pili z pramene jeho kázání a aby se jim dostalo poučení z jeho katechezí.

Apoštol milosrdenství

Při farních misích má svatost pokání zvláště důležité místo. Především při této příležitosti se zjevuje Boží milosrdenství, pro které přímo hoří apoštol Srdce Ježíšova, který nejdříve využil svého kázání, aby poukázal na tíži hříchu. Toto jeho zvláštní zaměření na milosrdenství dělá z něho „apoštola úcty k Srdci Ježíšovu a Mariinu“, jak o něm prohlásil Pius X. při procesu blahorečení.

Když měl jednou pochybnost, co si má myslet o „trestném soudu“, jak nazýval zpovědnici, a dlouho se modlil k Panně Marii, svému „každodennímu útočišti“, dostal toto poselství od Marie des Vallés, jedné malé venkovanky z Coutances:

Sv. Jan Eudes

„Pohleď, můj milý bratře, zde je krásný pokyn od naší Matky: Když kázáte, máte být vyzbrojeni děly a mušketami, abyste zničil hříchy. Ale když mluvíte o samotě s hříšníkem, musíte být něžný a blahosklonný. Musíte lidi, kteří jsou v hříchu, přijímat jako ubohé nemocné..., s nimiž musí-

Sv. Gertruda

me mít velký soucit... Nejdříve musíte hříšníka vlídně pozvat, odhalit jeho rány, omluvit ho, jak to jen jde, litovat ho a snažit se s ním soucítit. Pak musíte jeho rány omýt horkým vínem, to znamená projevit mu velkou náklonnost a mluvit s ním co nejsrdečněji. Pak musíte jeho rány něžně pomazat olejem nemocných. A to je Písmo svaté... Především vás Matka Boží prosí, abyste dal pozor a nikdy s sebou nebral ocet. To je pro vás příkaz: nikdy ocet!“

Apoštol úcty k Srdci Ježíšovu a Mariinu

Během misí pojal Jan Eudes plán poprvé v dějinách Círky slavit liturgicky svátek Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Z toho důvodu sestavil mešní oficiem, ze kterého vyznačuje jeho láska k Matce Boží. Dotčen Mariinou přítomností, žil s ní ve velmi důvěrném vztahu. První svátek Mariina Srdce se slavil 8. února 1648.

Úctu k Srdci Panny Marie připojil apoštol bliženské lásky jako vrchol úcty k Božskému Srdci. Jeho apoštolát a jeho duchovní touha jdou ruku v ruce: „Zcela položen na tomto Srdci odpočívá na něm milovaný učeň a dlouhými doušky pije evangelium lásky“ (výťah z officia slo-

ženého Janem Eudesem). Žádný jiný aspekt nemohl naznačit svatost Jana Eudese tak jako tato úcta k Ježíšovu Srdci, pečeti jeho misionářského úsilí. Jeho láska k Ježíšovu Srdci není prostě zaměření jeho spirituality nebo jen hnutí jeho srdce. Pro Jana Eudese je Ježíšovo Srdce upřednostněným místem vztahu každého člověka k Ježíši. Místem, kde můžeme být uvedeni do vztahu lásky, který spojuje Otce se Synem. Mimoto se misionář velmi stará o to, aby i pro Ježíšovo srdce připravil oficiem a získal pro ně schválení církevní autority, aby tato nejvyšší mystická skutečnost pronikla skrze liturgii do zbožnosti věřících a více je přiblížila Ježíši. Nepochybně to byl hlavní rys osobnosti Jana Eudese, že silné mystické tužby své duše ihned převáděl do účinných prostředků evangelizace. Naučí nás jeho příklad najít přiměřené prostředky, které Duch v Církvě probouzí, a vnést je do liturgie?

Není nic dobrého, co by nebylo obsaženo v Srdci Ježíšovu: „Nic neujde teplu jeho lásky. Srdce z ohně, rozšíř se na celý vesmír.“ „Středě kříže, Spojnice mezi nebem a zemí, Ikono jednoty“ (z officia).

Liturgická forma, jakou dal této úctě, je velkou obnovou, kterou Jan Eudes vyvolal. Odvolává se na dávnou tradici, která ho jmenovitě inspiruje. Začíná Gertrudou z Helfty, které Pán předpověděl, že jeho Srdce bude velkým znamením oživující lásky „pro již zestárlý a strnulý svět“. Bonaventura, Jan z Landsbergu, nakladatel spisů sv. Františka Saleského, a Petr de Bérulle, současníci Jana Eudese, mistra duchovního života, ho na jeho cestě obohacovali.

Teprve v roce 1925 byl Jan Eudes svatořečen. Tato pozdní kanonizace snad má souvislost s prorockým charakterem, který uchovává jeho nauku pro naše století. Prosme na jeho přimluvu o nový oheň misijní lásky k Největějšímu Srdci Ježíšovu.

Z FeL 49/1998 přeložil -lš-

BELGIE

Na belgických úřadech mohou homosexuálové uzavírat legální sňatek. Příslušný zákon schválil belgický parlament. Po Holandsku je to již druhá evropská země, která umožňuje sňatek homosexuálů. Nadále však mají zakázáno adoptovat dítě. Biskupové proti sňatku homosexuálů, který je v rozporu s přírodním zákonem, protestují.

Podle Kath-net

Viděl jsem Ježíšovu tvář v hostii

Svědectví Alana Amese v Guggenheimu u Strassbourgu na jaře 2001

Naše nebeská Matka, svatí a andělé mě podněcují, abych se co nejčastěji účastnil mše svaté. Dříve jsem chodil na mši jen o Velikonocích a přitom jsem se vyzpovídal. Bylo to pro mě jako pojistka, abych se dostal do nebe. Mše svatá jako taková neznamenalala pro mě nic. Pak jsem začal chodit každý týden a nakonec denně. A nyní se pro mě stala mše svatá tím nejdůležitějším v životě.

Vzpomínám si, že jsem poprvé stál venku před bránou a něco mě vzalo za ruku a zavedlo dovnitř. Pocítil jsem velkou radost a vzrušení, když jsem prošel bránou. Nevěděl jsem, zda se mám smát, nebo plakat. Tak jsem byl šťastný, až mě rozbolel žaludek. Kolem dokola jsem pociťoval pokoj, lásku, bezpečí a poprvé ve svém životě jsem se v kostele cítil doma. Uvědomoval jsem si, že jsem zde doma. Kostel je dům Boží, dům Ježíše Krista, dům Duchu Svatého. Když kněz začal mši svatou, visela jeho slova ve vzduchu jako elektrický náboj a tento náboj se dotýkal mého nitra. Pohnutí bylo stále silnější a já jsem se cítil tak šťastný, že bych mohl v tom okamžiku zemřít. Byl jsem si vědom, že každé slovo, které kněz vyslovuje, je svaté a že je naplněno životem Duchu Svatého. Cítil jsem, jak tato slova pronikají do mé duše, a přál jsem si, aby to nikdy neskončilo.

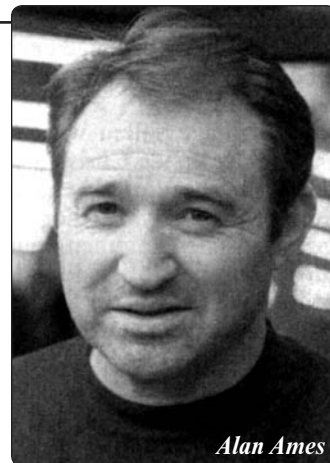
Pak jsem se podíval na oltář a viděl jsem Ježíše a apoštoly kolem něho. Když kněz ukazoval hostii, tekla z ní ke mně krev a obklopovala mě. Cítil jsem tak hluboký mír jako nikdy předtím. Později, když Ježíš ke mně začal promlouvat, zeptal jsem se ho, proč se to všechno děje. Dříve pro mě mše neznamenalala vůbec nic, a nyní znamená všechno. Nemohu bez Eucharistie žít.

Když jsem na cestách a nemám příležitost účastnit se mše svaté, jsem k neutěšení. Cítím v sobě prázdnotu, potřebuji jeho tělo a jeho krev každý den. Ježíš mi dal tuto odpověď: „Předtím jsi byl slepý k pravdě. A pravda je, že jsem v Eucharistii skutečně přítomen a každému člověku podávám ruku. Nabízím vám příležitost, abyste byli se mnou jedno v lásce, jedno ve mně. A nyní slavíš Eucharistii tak, jak by se vlastně měla slavit. Máš velkou touhu po Ježíši: přicházíš s vroucím přáním přijmout mé tělo a mou krev, přicházíš s hlubokou vírou v Eucharistii. Já jsem však smutný, že tak mnoho lidí to nechápe. Dokonce i ti, kteří přicházejí do kostela, jsou někdy docela vlnění návštěvníci. Myslí sami na sebe, na své rodiny, na své přátele, na svůj sport a své radosti, na ty věci, které právě dělají, a přejí si, aby kněz byl co nejdříve se vším hotov. Staví na první místo sebe a Boha až na druhé. Nesmíte sebe stavět před Boha, nýbrž máte myslet na něho dříve než na sebe. Jak můžete správně slavit Eucharistii, když stavíte sebe před Boha? Když přicházíš na mši svatou, musíš se ihned zcela obrátit k Bohu a k Duchu Svatému a říct jim, že je miluješ a že toužíš po jejich lásce. Od prvního až do posledního slova máš myslet na Nejsvětější Trojici a toužit po těle a krvi Ježíše Krista. Každá Eucharistie je ten největší dar, který Bůh vůbec dává.“

Můžeme být jedno s Bohem a přijímat ve svém těle pocity nebe. Když žijete v Eucharistii, když ji často slavíte, máte otevřít svá srdce a přijmout ji do svého nitra a pak budete mít pravý život, protože Ježíš přináší ve své osobě pravý život. On řekl: „Když jíte mé tělo a pijete mou krev, máte v sobě věčný život.“ Všechny pocity, že ne-

jsem milován, zmizely, a já nyní vím, že mě Ježíš miluje a že se mi daruje. A tak tomu může být u každého z nás. Všechny vaše nouze, všechna vaše utrpení se mohou rozplynout, váš život se může skrze eucharistickou blaženost od základu změnit. Víra je něco oblažujícího, ona je láska. První křesťanská společnost byla šťastná, protože žila s Ježíšem a pro Ježíše. Ne- ní třeba si dělat starosti o vlastní život, jako bychom nesli tíhu celého světa. Když to takto prožíváme, je to proto, že nežijeme jako Ježíš. Žijeme-li z Eucharistie, Ježíš nám dává sílu, abychom unesli i to, co se nám zdá těžké, pak vás může potkat jakékoliv neštěstí, a přesto zůstanete v radosti..., protože Ježíš Kristus je s vámi a nese vás. Pak poznáte, že vás nic nemůže zranit ani přepadnout.

Musíme se dnes vrátit k radosti prvních křesťanů. Chceme-li, aby za námi šli mladí lidé, musí být tento kostel plný radosti. Žijeme-li z Eucharistie, budeme vždy šťastní. Pochopte, že nemocní naleznou v Eucharistii své uzdravení. Eucharistie je nejmocnější modlitba za uzdravení, protože je od největšího Lékaře světa – od Boha. Jak mnoho lidí chodí od jednoho lékaře k druhému a nakonec skončí v New Age; k Eucharistii však nejdou. Při Eucharistii vyzýváme Boží jméno a jsme uzdraveni. V Eucharistii Ježíš říká: „Buď zdrav!“ Ale většina lidí je hluchých a nevěří. Bude-li vaše víra velká jako hořčičné zrnko, budete tělesně, duševně a citově uzdraveni. Ježíš říká: „Tvá víra tě uzdravila.“ A víra je Eucharistie. Katolík, který nevěří v Eucharistii, je katolík jen podle jména. Při poslední večeři Ježíš poručil: „To čiňte na mou památku!“ Tak mnoho katolíků je na mši svaté, a nic to pro ně neznamenalala, i když by

Alan Ames

to vlastně pro ně mělo znamenat všechno.

Často se mne ptají, jestli tuto zkušenost může při mši svaté prožít každý.

Všude na světě je Ježíš Kristus přítomen v každé mši svaté. Ke každému člověku má svůj odlišný, zcela osobní vztah. Je to vztah intimní, zcela osobní. Stane se s vámi to, co mi vyprávěli mnozí. Když přicházejí na mši svatou s vědomím, že je Bůh miluje, aby prosili o lásku, a když se zcela obrátí k němu, pak bude mše svatá pro každého životná a změní váš život, stanete se lepšími. A když okusíte sladkou lásku Boží v Eucharistii, budete chodit na mši svatou každý den. Nedokážete se bez ní obejít, budete ji milovat nade vše a stále. Z toho důvodu jsem také řekl, že pláču, když nemohu jít na mši svatou, protože chci prožít tuto dobrotivou Ježíšovu lásku. Jak může někdo říct, že miluje Ježíše, a netouží se s ním každý den setkat?!

A jak je možno dobře přijmout Eucharistii?

Důležitá je svatá zpověď. Mnoho lidí chodí na mši, ale nepřistupují ke zpovědi. Nechápu, jak to lidé dělají, protože chci-li přijmout Ježíše, musím být tak čistý, jak je to jen možné. Ježíš mi řekl, abych chodil ke zpovědi pětkrát týdně, protože jsem velký hříšník. Víím, že to všichni nemohou dělat. A když to nemohou dělat, musí se stále modlit o odpuštění, aby byli tak čistí, jak jen je to možné. Zpověď je něco zcela podstatného.

Z Maria heute 388
přeložil-lš

Připravovat se na Eucharistii s Marií

Ludvík Maria Grignion z Monfortu nám doporučuje, abychom všechno konali s Marií. Bratr Ephraim nám ukazuje, jak je to opodstatněné i při mši svaté.

Pannu Marii spojuje s obětí mše svaté jakožto děkovnou obětí těla a krve Kristovy pevné pouto. Již před prvním knězem Církve mohla říci: „Toto je moje tělo, toto je moje krev.“ Skutečně – svým ANO k Boží vůli obětuje v trvalé „mši“ Otci toho, který se v ní vtělil. Její tělo se stalo archou úmluvy, do níž byl uložen Chléb života.

Nejsvětější Panna vede naše modlitby

Maria je přítomna při každé Eucharistii nikoliv na oltáři, ale u paty oltáře, kde se zdviženými rukama prosí spolu s Božím lidem. To nám sdělují staré liturgie (Hyppolit Římský) a ikony v katakombách. Maria se sama modlí a vede naše modlitby. Ona je stejně tak přítomna v Kristově těle nikoliv svátostným způsobem, nýbrž svým srdcem, ve kterém se její tělo sjednocuje, protože její Neposkrvněné Srdce je s ním navždy spojeno a ona nás vtahuje do sjednocení s oběma Srdci. Ona je obraz samotné Církve: celá čistá a neposkrvněná. Naše víra by musela být velice opovážlivá, kdybychom si myslili, že její prostřednictvím pro nás není potřebné. Ona je prostřednicí v tom smyslu, v jakém mluvíme o sdělovacích prostředcích, ona je prostředím milosti zbožštěného lidství, ve kterém se můžeme během mše svaté zdržovat, ona nás přivádí do dokonalého společenství s osobami Nejsvětější Trojice.

Maria a Otec

Celá mše svatá spočívá v oběti Syna Otci v jednotě Ducha Svatého. Uvědomme si, že Maria, naplněná Duchem Svatým, již svého Syna přinesla Otci v oběť. Její korunování Nejsvětější Trojicí je dovršením obdivuhodného působení milosti v tvorbu. My kráčíme ode mše ke mši vstříc hodi-

ně našeho korunování: při něm Bůh korunuje své vlastní dary, jak říká preface ve mši mučedníků. Když pozorně uvažujeme o mešních textech, všimneme si, že všechny modlitby se obracejí k Otci. Abychom dobře prožívali Eucharistii, musíme pracovat na svém vztahu k tomu, kterému říkáme Abba, a v tom nám může pomoci Maria, která vždy byla v myšlenkách u Otce a prožívala s ním důvěrně celé své dětství a mládí. Můžeme se pokusit probudit v sobě podobná hnutí, jaká byla v srdci Panny Marie, onu blízkost zcela pokorné služebnice k Nejvyššímu, jehož Duchem zastíněna počala Vykupitele, Božího Syna. Tuto blízkost si osvojíme, když jsme přesvědčeni, že poklady Matky patří i jejím dětem.

Maria nás učí cestě slz

Církevní Otcové Východu učí, že nesmíme přistupovat k svatému přijímání, jestliže jsme neprolili ani jednu slzu. Naše srdce jsou již příliš ztvrdlá, když říkáme bez slz: „Zhřešil jsem myšlením, slovem a skutkem, je to má vina, má veliká vina...“

Jako Ježíš plakal nad tělem Lazarovým, tak Maria prolévala duchovním způsobem nad Ježíšovým tělem mnohem bolestnější slzy než Maria Magdaléna. Slzy jsou branou k božské lásce, k jeho něžnosti a především k jeho dobrotě. Modleme se, aby nás Maria naučila cestě slz, aby nás její mateřská něžnost vyléčila z naší tvrdosti. Překlad „Pane, smiluj se“ nevystihuje dokonale význam slov Kyrie eleison. „Eleusa“ v řečtině znamená dílo milosrdenství. Nejedná se o smilování ve smyslu soucitu, nýbrž o útěchu, o vylištění něžnosti na lidi, kteří se z celého srdce vrací k Bohu, jedná se o stejnou slitovnost, jakou

Kristus choval k nemocným lidem, kteří ho obklopovali. Jak by nám Potěšení zarmoucených nepomohlo v tomto kroku, který tak často zůstává formální?

Maria je nadšena slovem

Maria je Matkou Slova, prosme ji, aby skrze její modlitbu se její Slovo v nás stalo tělem. Často nám uniká význam bohoslužby slova: to není vůbec nějaké intelektuální cvičení, nýbrž skutečné dění. HLÁSÁNÍ je slavnostní akt, který zpřítomňuje Boží slovo, nebeský pokrm, který přijímáme a který nás živí. Chléb slova je stejně důležitý jako eucharistický chléb. AKLAMACE slova je slavnostní akt, který nesmíme provádět mechanicky. Původ této aklamace nacházíme v obyčejích vojska Izraelitů, když jejich válečníci volali své Hurá a tloukli plochou meče o štít. Máme mít v sobě nadšení z vtělení Božího Slova jako Maria, která je tou nejnad-

šenější osobou již od chvíle, kdy se v ní Slovo vtělilo.

Maria přináší náš chléb chudoby

Ve mši svaté se kněz modlí: „Bože, jenž jsi důstojnost lidské podstaty podivuhodně stvořil a ještě podivuhodněji obnovil, dej nám skrze tajemství této vody a vína stát se účastníky božství toho, jenž se stal účastníkem našeho lidství.“ Je to jako ozvěna toho, co říkali svatí Otcové: „Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Bohem.“ Není nejvroucnějším přáním Matky vidět, jak je její dítě přijímáno do Boží rodiny, není to nejvlastnější poslání Panny Marie a cíl Kristovy oběti? Chléb, který my přinášíme, je chléb chudoby, je to plod země a plod lidské práce. Grignion vypravuje příběh jednoho chudého člověka, který chtěl dát králi příliš obyčejné jablko. Svěřil ho královně. Ta svou láskou a krásou z něho učinila dar, který byl hoden krále. Tak jedná také s naším ubohým životem, když se jí odevzdáme.

Z FeL 86/2002
přeložil -lš-

BUDDHISTA NEJVĚTŠÍ HVĚZDOU NA EKUMENICKÉM SRAZU (KIRCHENTAG) KŘESŤANŮ V BERLÍNĚ

Představte si, že by koncern Volkswagen na schůzi svých akcionářů pozval prezidenta akciové společnosti BMW jako hlavního řečníka, aby mohl prezentovat přednosti automobilů své značky. Na křesťanském ekumenickém srazu se něco takového stalo skutečností. Mamutí setkání nabídlo Dalai Lamovi, hlavě tibetského buddhismu, jedinečnou příležitost k náboru pro své náboženské učení. Pozvalo ho mimo jiné katolické pomocné dílo Misereor. Více než 15 000 účastníků putovalo za ním do lesní přírodní scenérie. Oslavovali tohoto vůdce ovacemi a potleskem ve stoje, když vystoupil na pódium a svým fanouškům s úsměvem pokynul. Jeho poselství znělo: Lidé ma-

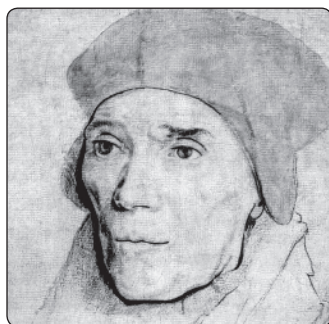
jí pomoci inteligence a meditace rozvíjet svůj soucit. Tak v nich vznikne vnitřní mír a ten je klíčem k světovému míru. To prý je možno pozorovat na těch návštěvnících, kteří mají oranžové šátky (a na nich nápis z evangelia: *Blahoslavení tvůrci pokoje*).

Srdce účastníků letěla Dalai Lamovi doslova vstříc. Média se shodla v jednom: „Je to superhvězda Kirchentagu.“ Někteří církevní představitelé se mohou takovými palcovými titulky cítit pohoršeni. Ale když pořadatelé poskytnou „Jeho Svatosti“, jak je uctivě nazýván, takové fórum, není se čemu divit. Výsledek je fatální: buddhista oslavovanou hvězdou na setkání křesťanů. Přítomní nekřesťané si to mohou vykládat jedinečně jako ban-

Jen pokud to dovoluje Boží zákon!

22. června: Svatého Jana Fishera, biskupa a mučedníka

Bylo 5 hodin ráno 22. června, když žalárník v královské věznici jemně zaklepal a tiše otevřel dveře cely. I žalárník máji srdce, myslel si, a on, žalárník v londýnském Toweru, nechtěl rušit vězně více než je třeba. Je to divný vězeň. Daleko učenější než ostatní. Daleko ušlechtlejší a klidnější než všichni ostatní. Je z nich nejchudší. Žalárník také věděl, že je nejdůležitější ze všech „nájemníků“ v Toweru. Je to skutečně „velký kus“. Katolický biskup, který se stal dokonce kardinálem. Jmenoval se Jan Fisher. Na rozdíl od ostatních se mnoho modlil, snad ustavičně. A četl. Ale především byl klidný a vyrovnaný. Tento jeho klid a prostota ho vyznamenávaly především. Nedával najevo úzkost, ani když byl odsouzen k smrti. V jeho chování nebyly námky nervozity ani zoufalství. Poslední zastávka je tento 22. červen. Měl zemřít v 10 hodin. Takové byly příkazy shora. Byla to ošklivá zpráva, kterou

mu bylo třeba sdělit. Ošklivá? Ale ne. Pro Jana Fishera nebyla pranic ošklivá, byla dokonce překrásná. A právě z toho důvodu chtěl přistoupit k tomuto nejdůležitějšímu vyvrcholení svého života odpočatý a uvolněný. A jelikož tuto noc nespal dostatečně z důvodu svého špatného zdraví a různých poruch, jimiž trpěl, žádal zdvořile žalárníka, aby ho nechal spát před popravou ještě dvě hodiny. Poslední přání se nikomu neodmítá. A on, který byl žalárníkem s dobrým srdcem a duší, s tím souhlasil. Zavřel tiše dveře a v zamyšlení odešel. Jak zvláštní je tento vě-

zeň. Není normální. Myšlenka na smrt, která u všech ostatních vězňů přivolává hrůzu, nijak nepůsobí na tohoto Jana Fishera. Ve skutečnosti slyšel, že v tomto vězení je ještě jiný vězeň, Tomáš Morus, také velice důležitý, dokonce bývalý kancléř Jindřicha VIII. I tento vězeň čekal na svou popravu, se kterou by se podle informací nemělo otálet. A právě tento Morus stejně jako Fisher neztratil klid ani důstojnost ani před bezprostřední a jistou smrtí. Jak zvláštní jsou tyto odsouzení v porovnání s jinými vězni. Je zde smrt. Velká nepřítelkyně a ničitelka všech snů a všech plánů. Ona má největší podíl na každé lidské bolesti. Souhrn lidského pádu, protože na všechno je lék (skoro na všechno), jen ne na smrt. Jan Fisher neměl strach. Neděsil ho ani poslední den, ani poslední hodina. Ve skutečnosti ho smrt nijak neparalyzovala, protože ji zpracovával i s jejím „ostnem“ každodenně, po celý život. Uvažoval o ní často, rozjímal o ní a přijímal ji zásadně v meditaci o utrpení Ježíše Krista. Byl to Ježíš Kristus, který prošel svou agónií v zahradě Getsemanské a pak ve smrti na kříži, kdo mu dával tuto odvahu a tento klid, podložený i trochou humoru. Nebylo normální takto umírat, myslel si žalárník. Zajiště, byla to smrt biskupa, mučedníka a světce.

Nastala 10. hodina a Jan Fisher byl připraven na velké setkání. Také se oblékl s veškerou důstojností. Vzal si to nejlepší ze svého šatníku (byl i jako biskup velice chudý). Blízký přítel sledoval toto počínání a divil se, že se obléká, jako by se chystal na důležité setkání. Jan Fisher mu odpověděl: „**Nevidíš, že je den mé svatby?**“

Když byl na popravišti, třikrát se ho zeptali, zda přijímá Akt svrchovanosti Jindři-

cha VIII. A třikrát odpověděl zřetelným NE! Potom se obrátil k zástupu, který byl přítomen, a řekl silným hlasem: „**Křesťanský lide, já umírám za víru v Kristovu svatou katolickou církev.**“ **Odpustil nejdříve svému katovi a pak padl na kolena a recitoval Te Deum a 30. žalm se slovy: „In te Domine speravi, non confundar in aeternum.“ V tebe, pane, jsem důvěřoval, nebudu zahanben navěky.**

Byl sřat a jeho hlava naražena na kůl a umístěna na londýnském mostě, kde zůstala 15 dnů. Pak byla hozena do Temže, aby udělala místo hlavě Tomáše Mora, který byl popraven 6. července. Tak zemřel mučedník a biskup z Rochestru, Jan Fisher.

Biskup chudé diecéze, které se nikdy nevzdal

Jan Fisher se narodil v Beverly v Yorkshire v roce 1469. Jeho otec byl prosperující obchodník a zemřel, když Janovi bylo 8 let. Po absolvování místního gymnázia byl Jan v roce 1482 poslán do Cambridge. Zde dokončil studium doktorátem teologie. Ve věku 22 let byl se zvláštním papežským dispensem vysvěcen na kněze. Ale již v r. 1494 dostal důležitý úkol na univerzitě v Cambridge. Během této doby poznal lady Markétu Beaufortovou, hraběnku v Richmondu a v Derby, babičku Jindřicha VIII. (který ho dal pak popraviti). Byla to velká žena, velice inteligentní a vnímavá, která záhy odhalila obrovské nadání a duchovní hloubku kněze Jana Fishera. Po nějaké době si ho zvolila za zpovědníka a byl také jejím duchovním vůdcem až do její smrti r. 1509. Pod vedením Jana Fishera založila lady Markéta Ústav sv. Jana a Krista na univerzitě v Cambridge. Jan se stal vicekancléřem univerzity. Jako ředitel Ústavu sv. Jana zavedl do statutu normu mluvit latinsky, řecky a hebrejsky. To nikoliv proto, aby stavěl na odví kulturu nebo aby se jevil jako vzdělanější než ostatní, ale aby

krot křesťanství. Mohou si položit otázku: Mají křesťanské církve tak málo důvěry ve své vlastní poselství, že musí sáhnout k představitelům cizích náboženství?

Stojí za zamyšlení, že na Kirchentagu znělo heslo dne právě 30. května, kdy se konalo vystoupení Dalai Lamy: „Chcete-li se obrátit celým srdcem k Hospodinu, střežte se cizích bohů.“ Nejen toto ale i další programy s buddhisty, muslimy, esoteriky a učitelé jógy a zenu vyvolávaly dojem, že spíše než o setkání křesťanů se jedná o multireligiózní festival. Avizován byl sice dialog, ale ve většině případů se jednalo o monology.

Kritické otázky na adresu pohanských náboženství vůbec nepadly, ani na setkání s Dalai Lamou. Moderátorka ho předsta-

vila jako „nejdůležitější morální instanci naší doby“, jako muže, který holduje nenásilnosti a moudrosti. Přítom je známo, že lamaismus zdaleka není jen nějakým mírovým hnutím, jak ukazuje kalachakra – tantra rituál, který představuje „válku proti jiným než buddhistickým náboženstvím“.

Na ekumenickém Kirchentagu se ukázalo zcela jasně, že existuje velká touha po duchovních zkušenostech. Ve zrychleném rytmu všedního dne touží lidé po větším klidu. Dát odpověď na tuto tužbu překvapivě se více daří buddhismu než křesťanství, které se příliš intelektualizuje a citovou stránku odsouává stranou. Mluví se více o sociálních a politických otázkách a pro citovou složku nezbyvá místo. *Podle Kath-net*

PRVNÍ POSTIH

Eichstättský biskup Walter Mixa jako první uvalil církevní trest na faráře Bernharda Krolla, který se v Berlíně na ekumenickém Kirchentagu aktivně účastnil spolu s protestanty večere Páně. Biskup označil farářovo počínání za tím pohoršlivější, že se tak stalo po vydání poslední encykliky Jana Pavla II. o Eucharistii a po výslovném zákazu německých biskupů účastnit se na takovém setkání společných „večeří Páně“.

Podle Kath-net

důvěrně seznámil studenty s jazyky Bible a aby ji tak mohli hlouběji chápat.

V roce 1504 byl vysvěcen na biskupa Rochestru, jedné z nejmenších a nejhudších diecézí v Anglii. Měl ve zvyku říkat, že když se stal biskupem, jako by se zasnoubil a jeho diecéze byla jeho snoubenkou. Říkal jí „moje chudá snoubenka“. A právě této „chudé snoubence“ zůstal věrný až do smrti, i když měl možnost vyměnit ji za větší, slavnější, krásnější a ... bohatší. Byl to skutečně velký biskup, protože se lišil od většiny svých kolegů nejen v Anglii, ale i na evropském kontinentu. Být biskupem znamenalo možnost stát se bohatým, mocným, i politicky vlivným. Jan Fisher se rozhodl trvale usadit ve své diecézi, soustavně ji navštěvoval a poznal tak své věřící. Jeden z jeho prvních životopisců napsal: „**Jako dobrý pastýř nikdy nezanedbal své stádece, ale stále je živil kázáním Božího slova a příkladem dobrého života.**“ Zůstal vždy chudý. Když ho dovedli do vězení v Toweru a byl pořízen soupis jeho osobních věcí, ukázala se jeho opravdová chudoba.

Když přišla postní doba, nevytvářely se mezi jeho spolupracovníky žádné komise ani výbory, aby rozhodly, co dělat v postní době. Důvod byl prostý: u nich trvala postní doba celý rok. Biskup Jan si přidával půst podle svého uvážení: nosil na těle kající pás.

Jediný „luxus“, který si dopřával, byly knihy. Měl velkou lásku ke kultuře. Byl také přítelem velkého učence své doby Erasma Rotterdamského, který ho podnítil ke studiu řečtiny. Jeho osobní knihovna byla velmi bohatá. Jan Fisher byl především teolog a používal svou velkou znalost teologie k psaní knih na obranu katolické víry proti Lutherovi, který začínal na pevnině svá bludařská kázání. Na Fisherovy spisy zvláště o Eucharistii se odvolávají biskupové během Tridentského koncilu a ukazují tak, jaké účte se jako autor těšil. Až potud byl

také přijímán Jindřichem VIII., který byl velký milovník kultury, a dokonce ho prohlásil za obránce víry.

Ale doba krize a doba zásadního rozhodnutí nastala i pro Fishera. Šlo o jednání Jindřicha VIII. a jeho manželská rozhodnutí, která byla v rozporu s církevními zákony. Král se ve státním zájmu dal rozvést s Kateřinou Aragonskou (Fisher byl jejím zpovědníkem) a vzal si Annu Boleynovou. Fisher se ujal s velkou rozhodností obrany Kateřiny Aragonské a nerozlučitelnosti manželství a bojoval tak proti novým královým sňatkům. K rozhodujícímu střetu však došlo, když král vydal v roce 1534 Akt supremacy, který požadoval podřízenost všeho kléru královské koruně. I Fisher byl pozván, aby složil přísahu podřízenosti. Odmítnutí bylo pokládáno za akt nepřátelství vůči králi. **Jan Fis-**

her prohlásil, že bude na akt přihlížet potud, „pokud bude v souladu s vírou v Krista“. To bylo odmítnuto: 26. dubna 1534 byl zatčen a uvězněn Tomáš Morus ze stejného důvodu. Během jejich vazby jim pomáhal bohatý italský obchodník v Londýně. Přinášel oběma vězňům různé dary, jako sladkosti, ovoce, víno a podobně. Tomáši Morovi daroval krásný oděv.

V roce 1534 parlament, zstrašený králem, schválil Akt o svrchované moci krále nad církví. Tak se zrodila anglikánská církev.

17. června 1535 se ocitl Jan Fisher před tribunálem. Odmítl Akt supremacy a prohlásil, že je v rozporu s Písmem a naší vírou. Ihned byl odsouzen k trestu smrti. Několik měsíců předtím ho papež Pavel III. jmenoval kardinálem. Snažil se ho tak zachránit. Ale Jindřich VIII. se naopak rozzuřil a chápal toto gesto jako zradu. Prohlásil, že nový kardinál bude nosit svůj klobouk jen na krku, protože o hlavu přijde. Bylo to odsouzení k trestu smrti, který byl proveden 22. června 1535 v 10 hodin.

*Z Maria Ausiliatrice 6/2002
přeložil -lš-*

Poselství jednoho z mučedníků nacistického režimu

V palotinském chrámu Panny Marie v Limburgu se 25. května 2003 konalo oficiální zahájení procesu blahořečení P. Richarda Henkese SAC. O zahájení tohoto procesu se významně přičinili čeští biskupové, kteří s tímto požadavkem vystoupili již v roce 2000. P. Richarda Henkese pojí totiž k naší zemi nejen skutečnost, že působil naposled jako kněz a exercitátor také na Hlučínsku v obci Strahovice, ale také fakt, že zemřel v Dachau 22. února 1945 na následky tyfu, kterým se nakazil jako dobrovolný pečovatelský pracovník v baráku smrti č. 17.

Matice cyrilometodějská vydala již v roce 1991 český pře-

klad brožury prof. Georga Reitora „Svědék víry v koncentračním táboře“ o tomto knězi, který hrdivým způsobem osvědčil svou bliženskou lásku. Dr. Rei-

tor byl žákem P. Hankese v době jeho působení v slezském Kaszczoru a Frankensteinu.

K této slavnosti přijelo do Limburgu zvláštním autobusem

44 občanů ze Strahovic a okolí spolu se svým farářem P. Janem Vidlákem, ale také biskup ostravsko-opavské diecéze František Václav Lobkowicz, který byl hlavním celebrantem pontifikální dopolední mše svaté. Přítomní byli také příbuzní P. Hankese, mezi nimi jeho nejmladší sestra, dnes 93letá paní Regina Krämerová, a další pamětníci, jako P. Hermann Scheipers, jeden ze tří dosud žijících spoluvězňů kněží P. Hankese z koncentračního tábora v Dachau, který tam také osobně poznal kardinála Štěpána Trochtu. Své pozdravy k této slavnosti poslali také předseda české biskupské konference arcibiskup

*Limburgský biskup Franz Kamphaus
a Mons. Václav Lobkowicz*

Jan Graubner, plzeňský biskup František Radkovský a opolský arcibiskup Nosol.

Mons. František Lobkowicz si ve své homilii nejdříve položil otázku, jaký význam má v dnešní době usilovat o blahořečení někoho, kdo žil ve zcela jiných poměrech. My všichni jsme však povoláni ke svatosti a k tomu nám může významně pomoci příklad tak významných vzorů, jako byl

Zahájení diecézní části procesu blahořečení

palotín P. Richard Henkes. On sám čerpal svou sílu z hluboké mariánské úcty a z Eucharistie. Abychom mohli mít účast na eucharistické hostině, potřebujeme nutně smíření s Bohem ve svátosti smíření, ale smíření s Bohem není možné bez smíření s lidmi. A v tom je právě velký vklad takové kněžské osobnosti, jakou byl P. Richard Henkes, který byl stavitelem mostů smíření mezi českým a německým národem v době, kdy bezbožská ideologie šířila mezi nimi nenávisť a ponižovala lidskou důstojnost. Jeho dobrovolná oběť života je velkým duchovním vkladem do procesu smíření mezi národy.

Odpolední program vyplnilo vzpomínkové pásmo o životě P. Henkese spolu s ukázkami z divadelní hry, kterou zpracoval P. Matthias Struth, který působil dříve jako jáhen v Ruppachu, rodišti P. Hankese.

Pak se všichni účastníci odebrali v procesi na hřbitov misijního domu palotínů v Limburgu, kde je uložena urna s popelem P. Hankese k vzpomínkové

slavnosti a modlitbě za smíření mezi národy.

Při slavnostních nešporách o 18. hodině pak vyhlásil limburský biskup Franz Kamphaus oficiálně zahájení diecézní části procesu blahořečení. Při tomto obřadu promluvil německý provinciál palotínů P. Norbert Hannel, jehož promluvu o aktuálním poselství P. Richarda Hankese přinášíme v plném znění.

Prvním postulátorem procesu blahořečení je dr. Manfred Probst, který v této záležitosti několikrát navštívil také Českou republiku. Položili jsme mu tři otázky:

Jste profesorem liturgie ve Vallendaru. Jak došlo k tomu, že proces blahořečení byl svěřen Vám?

Od roku 1968 jsem měl osobní vztahy k některým lidem v Plzni. Z toho vznikla myšlenka pozvat k 50. výročí smrti P. Hankese plzeňského biskupa Františka Radkovského na naši vysokou školu, kde jsme při té příležitosti zřídili sál Richarda Hankese. Mons. Radkovský se veřejně zasazoval o zahájení procesu blahořečení. Vzhledem ke svým vztahům k Česku a své úctě k Richardu Henkesovi jsem nakonec přijal úkol připravit tento proces.

Proč proces začíná teprve nyní?

Určité hlasy to navrhovaly již v devadesátých letech. Teh-

Vzpomínková slavnost a modlitby na hřbitově za smíření mezi národy

dejší provinciál palotínů Ludwig Münz začal shromažďovat písemnosti a dokumenty pro přípravu procesu. Rozhodující však byla výzva české biskupské konference z roku 2000, která přispěla k tomu, že kapitula palotínů přijala v roce 2001 rozhodnutí o přistoupení k procesu.

Proč se o P. Henkesovi mluví jako o patronu smíření mezi německým a českým národem?

P. Henkes sledoval zahraniční politiku nacistického Německa vůči jeho sousedu Československu velmi pozorně a chápal ji jako nespravedlnost a křivdu. Již za svého působení ve farnosti Strahovice na Hlučinsku se zasazoval o smíření. To vše pak vyvrcholilo v koncentračním táboře Dachau, kde se spolu P. Beranem z Prahy staral o Čechy na bloku smrti. Bez ohledu na nebezpečí nůžky šel dobrovolně sloužit umírajícím. P. Henkes tak ztělesňuje oběti německých křesťanů, které hnědé nebezpečí sice utiskovalo, ale nedokázalo potlačit.

Curriculum vitae P. Richarda Hankese

P. Richard Henkes se narodil 26. května 1900 v Ruppachu u Montabauru ve Westerwaldu. Navštěvoval školu pa-

lotinů ve Vallendaru. Než byl povolán k vojenské službě v roce 1918, složil jednu gymnaziální zkoušku. Po válce dokončil studium maturitou v roce

1919 a vstoupil k palotínům. R. 1921 složil první sliby a roku 1925 byl v Limburgu vysvěcen na kněze. Byl nadšeným učitelem palotinského dorostu v Schönstattu. Pak se rok léčil na tuberkulózu. R. 1931 byl přeložen do Katscheru (dnes Kaszycz), pak do Frankensteinu. Kromě učitelského povolání se věnoval exerciciím pro mládež a při své pedagogické práci i v kázáních nešetřil kritikou nacistického režimu. Byl zatčen již v roce 1937 pro urážku Vůdce, ale byl propuštěn v roce 1938 na amnestii, vyhlášenou po anexi Rakouska. V letech 1940-1941 působil hlavně jako exercitátor. Posledním jeho působištěm na svobodě byla farnost Strahovice u Hlučína (1941-1943).

8. dubna 1943 byl kvůli svému kázání zatčen a poslán do koncentračního tábora v Dachau, kde poznal pozdějšího kardinála Berana a kardinála Trochtu. Učil se tu i češtině, aby se po válce mohl vrátit do Slezska. Dobrovolně se přihlásil k ošetřování nemocných českých vězňů a pracoval zde několik týdnů, nakazil se tyfem a během 5 dnů zemřel 22. února 1945. Jeho popel se podařilo zachránit a uložit na čestném místě na hřbitově misijního domu v Limburgu.

Zůstaňte v mé lásce

Homilie provinciála palotínů P. Norberta Hannappela

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí svůj život za své přátele. Tato slova říká sám Ježíš. On riskoval, nasadil a dal svůj život za nás. Mluví o tom, že jeho láska zahrnuje nás všechny a my máme zůstat v jeho lásce.

Když toto slovo - *zůstat* v jeho lásce - vezmeme do ruky a obrátíme je z obou stran, zjistíme, že je to jedinečné slovo: Musíme zůstat v jeho lásce.

Říkáme např.: „Zůstaneme doma“, když prší. Nebo říkáme: „Zůstaneme dnes večer ještě trochu na čerstvém vzduchu“, když bylo ve dne dusno a horko. Říkáme např.: „Zůstaneme ještě chvíli ve vodě“, když chceme mít potěšení z chladivé vody.

Zůstáváme vždy rádi v tom, co nám dělá dobře, když nás jinak obklopuje nepříjemné prostředí.

Zůstaňte v mé lásce. Je tomu také tak? Obklopuje nás, dělá nám dobře, cítíme se v ní příjemně.

V Boží lásce? Je přítomná vždy, když nám to dělá dobře? Jen tehdy?

Pohled na muže, jehož proces blahorečení dnes oficiálně zahajujeme, pohled na Richarda Henkese nás přesvědčuje, že tak jednoduchá tato odpověď nebude. O něm můžeme říct, že ve svém životě zůstal v Boží lásce, i když ne vždy a ne stejně intenzivně.

P. Richarda Henkese vidíme v zápase o Boha. A to již v době jeho kněžského svěcení. Prožíváme však, jak zůstává v Boží lásce stále intenzivněji, a to až do své smrti. Co však platí o něm stejně jako o každém z nás, je toto: Láska Boží ho nikdy, nikdy neopustila.

Protože nikoliv on si zvolil Boží lásku, nýbrž Boží láska si zvolila jeho. Bůh je první, kdo jedná, a vyzývá nás, abychom v něm zůstali.

V této Boží lásce mohl jít Richard Henkes svou cestou. Ze svého rodného Ruppachu k palotínům, z pravidelného života kněze a učitele ve Slezsku do nejistoty, špehování a podezřívání gestapem, v koncentračním táboře v Dachau z normální lidské touhy zůstat na živu do jisté smrti ve službě Čechům nemocným tyfem.

Když si připomínáme s vděčností život, jednání a činy tohoto muže, musíme si stále více uvědomovat, že to nebylo jeho vlastní hrdinské jednání, co v něm mělo svůj počátek. Pak by byl jeho odpor, jeho boj a jeho oběť jen neužitečnou vzpourou proti nelidské diktatuře.

Cítíme však, že je zde něco více. Více než jen vynikající lidský vzor: je zde muž, který šel Boží cestou, muž, která zůstal v Boží lásce. Na tom pevně trval, nedal se od toho odradit, i když vstoupil na cestu, na svůj poslední životní úsek, který nepůsobil blahodárně a nebyl nijak příjemný.

Právě tehdy, když se v jasném rozhodnutí a s rozhodnou láskou obrátil k nemocným Čechům, zůstal v Boží lásce tak pevně, že za to zaplatil svým životem.

I on měl velkou touhu po svobodě, po setkání se svou rodinou, se svou farností ve Strahovicích a se všemi lidmi, s nimiž byl svázán.

Věděl, jak blízko už to všechno je. A přesto se rozhodl jít do baráku smrti k Čechům, aby

tam pomáhal a nasadil své síly a svůj život.

Ze strašných obrazů, které známe, víme, že koncentrační tábory byly místem nelidské krutosti. Byly tak strašné, tak nelítostné, tak lidsky nedůstojné, že si po válce někteří teologové kladli otázku, zda je vlastně možno po zkušenosti koncentračních táborů ještě věřit v milujícího Boha.

Krutost, nespravedlnost a bezmezná neštěstí otřásají někdy i naši vírou v Boha a my se ptáme: může při všem utrpení a nouzi, která nás obklopuje, skutečně existovat milující Bůh?

Richard Henkes zůstal v Boží lásce. Nevíme, jak často mu život položil otázku: Kde je Boží láska a jak v ní mám zůstat při výsleších gestapa, při špehování a zradě od těch nejbližších, při prožívání utrpení ve vražedné nespravedlnosti tábora?

Víme, že o to bojoval. V jednom dopise po zatčení v Ratiboří napsal: „Na počátku jsem se ještě modlil za své osvobození, ale nyní jsem se probojoval dál, a i kdybych musel jít do tábora, řekl bych stejně tak Deo gratias jako při mém zatčení... Nyní nastala doba, kdy my kněží následujeme svého Spasitele do Getseman a možná až na Golgotu... A tak už nemám strach.“

Z jeho dopisů a ze svědectví jeho spoluvězňů víme o tom, jak tam ukončil život, že zůstal v Boží lásce, neboť nic jiného nemůže vysvětlit tuto přímou cestu kněze, než Kristus. Když zůstává v táboře činný jako kněz proti vši ďábelské moci, jako přítel lidem v této nouzi, jako pastýř a jako posel Boží lásky, který v táboře provádí svá kázání, který přes zákaz roznáší svatě přijímání, pomáhá umírajícím, nemocným, pomáhá slovem i skutkem, když se do slova a do písmene dělí s nejobožejší-

mi o potravu, která nestačila ani pro něho samotného.

Především však víme, že zůstal v Boží lásce, když dobrovolně přešel na blok 17. Tam byli čeští vězni nemocní tyfem. Tam se neodvážil ani rozkládající se režim tábora někoho ze zajatců nakomandovat.

On šel dobrovolně a zemřel ve službě nemocným nevyhnutelnou smrtí.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.

To říká evangelium o Kristu. Richard Henkes zůstal v Boží lásce a stal se tak lidským poslem božské lásky.

Podal svým životem svědectví o Boží lásce proti hrůzám smrti koncentračního tábora. Ukázal, že Bůh se svou láskou zůstává i v nejhlubších hrůzách a nelásce.

Vyjádřil to různými slovy. V jednom dopise napsal: „Jdu i zde svou cestou s Bohem. Ano, Bůh je zde blíže než kdekoliv jinde, protože ho také více potřebujeme.“

Nebo na jiném místě: „Člověk je vydán lidské krutosti, a tak má smysl jen jedno - odevzdat se zcela radikálně Bohu.“ Tato slova, vyřčená v koncentračním táboře, v tomto táboře radikálně naplnil. Zůstal v Boží lásce, protože byl přesvědčen o Boží milosti. Napsal: „Až do dnes mě Bůh zjevně chránil, a proto nemám žádný strach ani z budoucnosti. Bůh mi dá jistě svou milost.“ To napsal ze samoty v Ratiboří při pomýšlení na svou cestu do koncentračního tábora v Dachau.

Proto se můžeme odvážit chápat na něm větu evangelia: *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí svůj život za své přátele.*

Protože Ježíš také řekl: *Jste povolání k tomu, abyste přinášeli užitek, a váš užitek aby byl trvalý.*

Že na tohoto muže myslíme dnes, 58 let po jeho smrti, a pokoušíme se pochopit jeho život

a jeho smrt, ukazuje, že užitek jeho života a jeho smrti nepřišel nazmar, nýbrž že oběť jeho života byla plodná. Pro nás je to důvod k díkům, ale také důvod k povzbuzení a znamení síly, abychom zůstávali v Boží lásce, a to právě tehdy, když je to těžké.

Myslíme dnes na P. Richarda Henkese, na oběť jeho bliženské lásky, jak to stojí na jeho náhrobní desce zde na hřbitově v Limburgu.

Myslíme na něho jako na budovatele mostů smíření v nesmířitelné době, kdy lidé byli rozdělení na vládnoucí rasu a méněcenné, kdy lidé rozhodovali svévolně o životě a smrti druhých.

Obětoval se právě pro Čechy, tehdy potlačované, pohrdané, bez zastání a bez důstojnosti. Ničení lidského života bylo tehdy v koncentračním táboře programové a krutě skutečné.

Proti krutosti, proti nelidskosti a nenávisti postavil lásku Boží k člověku a svoji osobní lásku k Bohu, proměněnou v bliženskou lásku k lidem, kteří ve své nouzi a v nespravedlivém zajetí i smrtelné nemoci jako by byli opuštěni i od Boha. Budovatel mostů lásky a smíření byl nepřehlédnutelným poslem Boží lásky.

Dal za to svůj život 22. února 1945.

Vzpomínka na Richarda Henkese není tedy jen poctou minulosti. Jeho život je poselstvím pro dnešek i všem lidskou budoucnost: Zasadit se o smíření mezi národy, zasadit se za důstojnost každého člověka, zasadit se za bezmocné, utlačované a nemocné, protože zůstáváme v síle Boží lásky k nám v této lásce.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za své přátele. Vy jste moji přátelé, když konáte to, co vám ukládám. Kdysi Richardu Henkesovi a nyní nám.

Překlad -lš-

Rádio Maria, Královna míru v Kongu

Uprostřed války zahájila v Kongu vysílání katolická rozhlasová stanice. Je v diecézi Bukavu v blízkosti katedrály Panny Marie, Královny míru. Stalo se tak na přání biskupů Munzihirwa a Katalika, kteří se ovšem jeho vysílání nedožili. Biskup Christov Munzihirwa byl zavražděn 29. října 1996 a Emanuel Kataliko zemřel 3. října za záhadných okolností, když mu bylo 9 měsíců zabraňováno vrátit se do své diecéze. Rozhlasová stanice Maria je zde důležitým zdrojem informací a nástrojem evangelizace.

V neděli, kdy se slavil Světový den sdělovacích prostředků, poskytl misionář P. Luigi Stocco interview agentuře Fides:

Kdy byla tato rozhlasová stanice Maria založena?

Rádio „Maria Malkia wa Amani“ vzniklo uprostřed války, masakrů, násilí a pustošení v této sužované zemi rovníkové Afriky v době, která byla pro demokratický režim v zemi krajně kritická. Od roku 1998 panuje v Kongu nesmyslná válka, země se stává obětí bezohledných agresorů. V zemi je mnoho lákavého přírodního bohatství: zlata, diamantů, ropy, uranu apod.

Rozhlasová stanice vznikla z iniciativy skupiny kněží, řeholníků i laiků, kteří pocítovali potřebu vlivného prostředku, aby mohli vydávat své svědectví.

Tato stanice šíří informace, když je třeba i stížnosti, ale především evangelium, a tak chce pomáhat lidem, aby se znovu vzchopili. Od svého založení před dvěma roky vysílá denně od 5.30 do 22.00 a provází lidi v Bukavu a okolí v těžkých chvílích všedního života, když slyší hluk smrtonosných zbraní.

Když se bojovníci Mai Mai 6. dubna snažili po těžké palbě dobýt město Bukavu, přenášel náš rozhlas tyto události v přímém přenosu a novináři dvanáct hodin informovali lidi a snažili se o zachování klidu, aby obyvatelstvo nepropadlo panice.

Kdo sestavuje programy?

I když vysílač pracuje ve skromných podmínkách v jedné garáži, má skupinu profesionálů z oblasti rozhlasového vysílání, ale také „profesionálů“ v oblasti víry. Ředitel Ben a slepý Eric

jsou experti na politiku. Eric usiluje krok za krokem o vytvoření dialogu. Sleduje současný proces společenských změn. Jeho programy mají mnoho posluchačů a jeho analýzy jsou působivé, přesné a dobře dokumentované.

Spolupracovnice Solange čeká nyní třetí dítě. Stále ji vidíte v ruce s růžencem, který nikdy neodkládá. Když sedí za mikrofonem, je cítit její hrdost, když v perfektním jazyku suaheli informuje a usvědčuje. Naše rozhlasová stanice má být školou uvědomění a sebevědomí. Pomáháme lidem, aby si dokázali vysvětlit události ve světle evangelia. Sestra Anežka vede každodenní program „Škola výchovy v rodině“.

Jak se dařilo uprostřed ničivé války podporovat mír?

Na území, jako je naše, které je poznamenáno válkou, kde jsou v každé rodině hluboké rány, není snadné nalézt správná slova o míru. Vždyť mír znamená smíření, odpuštění a respektování lidských práv. Vytváříme programy, které o míru hovoří, o míru zpívají a mír uskutečňují. Při tom spolupracujeme s mnoha organizacemi, které přispívají k míru. V minulých třech měsících jsme se pokoušeli přivést znepřátelené strany před mikrofonem k dialogu.

Studio Rádía Maria se stává „dostaveníčkem“ dialogu pro mír. Každou neděli moderují Ben a Eric „Tribunu dialogu“. Snaží se svěst k sobě znepřátelené strany. Pořad má až milion posluchačů.

Ředitel rozhlasové stanice vypráví: „Provázím Rádio Maria od jeho prvních kroků. Církev mi projevila velkou důvěru.

Několikrát mi bylo vyhrožováno smrtí, byl jsem předvolán na úřad národní bezpečnosti, byl jsem také zatčen. Měl jsem často strach, ale nikdy jsem nepochyboval, že můj život je spojen s něčím větším, a to je výstavba míru v mé zemi. Dva roky neúnavné práce mi přinesly také mnoho satisfakce, když jsem viděl, jak rozhlasová stanice očividně roste. Jsem rád, že můj národ spojuje můj hlas s nadějí.“

A jak je to s misijním působením?

Misie udělala velké pokroky, a to platí pro Afriku vůbec. Jsem v Kongu od roku 1970 a dva roky pracuji ve vysílání. Předtím jsem měl na starosti jiné oblasti (rozvojovou pomoc, vzdělávání, zdravotnictví, katechezi, pastorační práci mezi mládeží). Rozhlas je nový Areopag hlásání evangelia. Srovnávám svou misijní činnost v rozhlase se sv. Pavlem v Athénách nebo s Mattem Riccim v Číně a s mnoha jinými, kteří se pokoušeli svou činnost přizpůsobit době a lidem, aby mohli věrohodně hlásat evangelium.

Rádio Maria je pro mnohé jediným prostředkem informací, protože neznají číst a psát. Rádio je tedy důležitější než noviny, protože je bližší tradici ústního sdělování a místní lidé věří především „mluvenému slovu“.

Naším úkolem je především dávat všem lidem naději, že budou opět stát na vlastních nohou a převezmou svůj vlastní osud do svých rukou. Mír je spravedlnost. Tři a půl milionu obětí nesmí být zamlčeno a zapomenuto.

Podle Fides

Bašta Pána Boha (23)

Několik žen si vzalo na starost, že budou včas budit v jejich čtvrti lidi, kteří nemají žádné hodiny. K těmto ženám patřila také Lizeta Davidová, bývalá hospodyně faráře Pruela. Na ni se dalo obzvlášť spolehnout, proto bylo velkým překvapením, když se jednoho rána ani Lizeta, ani žádný z její čtvrti neobjevil na mši svatě, která se tehdy konala už ve čtyřech hodinách v domě Bernarda, obchodníka se zeleninou. Ale už o několik hodin později došlo k vysvětlení této zvláštní události. Plačící Lizeta se objevila v Gustinině obchodě, postavila velký koš na stůl a v slzách se omlouvala:

„Ach, milá paní Gusto, kohout je tím vinen, že jsme všichni zaspali. On dnes ráno prostě nekokrhal. Tak jsem ho zabila. Ale jíst ho nemohu.“

„O to se rádi postaráme za vás,“ vtipkoval Filip, který byl s Jirkou Vinaiem u toho. „I když je to tak kruté, že jste to zvíře dala pod gilotinu.“

Jirka Vinaie ještě k tomu dodal:

„Ano, to jsem opravdu nevěděl, že jste tak krvelačná, slečno Lizeto. Vy jste skoro tak zlá, jako ten kat, který sral krále.“

Chvilí stála hodná farská kucharka celá zkoprnělá. Pak si ale prudkým pohybem setřela slzy z tváře a na hlavy obou mladých posměváčků se spustilo pořádné kázání. Ale také paní Gusta vážně řekla: „Z toho si, kluci, nesmíte dělat legraci! Vražda krále je pro Francii ta největší ostuda!“

Ano, strašlivé zprávy přicházely do vesnice na Claině začátkem revolučního roku 1793. Král Ludvík XVI. byl na Schafottu sťat. Královna strádala v temném vězení templářské věže. Syna Ludvíka, osmiletého chlapce, jí vzali a strčili ho k ševci Simonovi, surovému opilci, který ho mučil tělesně i duševně téměř k smrti.

Paní Gusta měla jistě pravdu, že se o tak hanebných věcech nemá žertovat.

Nestačila ještě oběma chlapcům pořádně domluvit, když se prudce otevřely dveře a dovnitř vrazil rozčilený August Bernard, obchodník se zeleninou, její muž.

„Proboha, co se stalo?“ ptal se Gusta úzkostlivě. „Co se stalo,“ zvolal malý mužík vzrušeně. „Co se stalo? Je nová revoluce, revoluce proti revoluci. Víte, vracím se právě z obchodní cesty z Vendée. Co vám mám povídat! Vzniklo tam povstání. V jedné vesnici to už začalo. Objevili se tam verbíři a chtěli s bubnováním najímat vojáky. Ale vesničané se jim vysmáli, a když verbíři, plní zlosti, sáhli po zbraních, mladíci se na ně vrhli, pořádně je ztloukli a nakonec s hanbou a ostudou z vesnice vyhnali. Potom zazněly ve všech vesnicích a městech ve Vendée poplašné zvony. Sedláci popadli své sekyry, kosy a cepy a hnali rudé, co jim nohy stačily. Nakonec se vytvořila řádná armáda. V čele selských vojsk jsou vždy kněží se vztyčeným křížem v rukou jako se zdviženým praporem, s nimi pochodují nejen muži, ale i starci, výrostci, téměř ještě děti, dokonce i dívky. Pane Bože, kdybych tak ještě mohl zažít, aby byla naše milá Francie osvobozena od té bezbožné rudé chátory! Teď ale musím honem pryč. Musím k Pasquierovi, abych faráři Coudrinovi pověděl o nové revoluci!“ Poté muž popadl rychle čepici a vyběhl ze dveří.

Jako oheň, do kterého zaduje vích, se rozšířila v Montbernage zpráva o povstání ve Vendée. Všude vzplála naděje. Vroucně se modlili zbožní lidé, když se v ústraní scházeli k nej-

MANŽELSTVÍ BEZ DĚTÍ PŘEKÁŽKOU

Farář ve východofrancouzském Forbachu odepřel požehnat sňatku dvou snoubenců, protože tento pár prohlásil, že rozhodně odmítá mít děti. Příslušný biskup Raffin farářovo rozhodnutí obhajuje: manželský slib není zaměřen pouze na společný život, nýbrž také na přijetí dětí. Když pár prohlásí, že děti odmítá, nejsou pro vznik manželství potřebné předpoklady.

Podle Kath-net

světější oběti, prosili Boha za vítězství zbraní Božích bojovníků. Cassandre, obchodník s kůžemi, také jednoho dne zmizel z vesnice.

„Je ve Vendée,“ šeptalo se potají.

„Kam ten sekne, tam už trává nevyroste,“ ironicky poznamenal Martin Cordier. Také kovář Puisais si svlékl zástěru, nechal vyhasnout oheň ve výhni, vzal to nejtěžší kovářské kladivo a pustil se na západ k selskému vojsku.

Revolucionáři v Poitiers byli den ze dne nervóznější. Chvěli se strachem, vřdyť sekyry a cepy se mohly obrátit také proti nim. Kostelník Claude Pascal se sotva odvážil vyjít ve dne na ulici, za tmy však v žádném případě. Tajně se snažil zase získat bývalé přátele, běhal k sedlákům a pokrytecky předstíral, že to nikdy tak zle nemyslel a že je v podstatě dobrý křesťan. Ale sedláci si odplivovali a opovržlivě se od něho odvraceli. U jakobínů však nadával více než jindy na zatracené faráře, kteří nesou vinu na povstání ve Vendée a na nepokojích v zemi. A opravdu, teď se ještě urputněji pátralo po kněžích, kteří odmítli přísahu, a prezident trestního soudu plival jed a žluč, že žádného nedopadl.

Na jaře se přistěhoval do Montbernage nový spřísežný kněz, bývalý kapucínský páter. S velkým nadšením se pustil do díla obrácení své zatvrzelé farní obce. Claude Pascal zažil dny plné práce. Nový farář opět zavedl bohoslužbu a honil kostelní-

ka, aby odevšad z Montbernage pozval lidi. Ale ti před špiclem zavřeli dveře nebo se mu vysmáli, když se objevil s farářovou výzvou. Tu sáhl odpadlý duchovní ve vzteku k jiným prostředkům.

Jednoho rána přitáhl do vesnice celý batalion občanských gardistů a nutil lidi šavlemi, kopími a pistolemi do kostela. V bezmocném hněvu nastalo kruté násilí. Jen několika lidem se podařilo uniknout přepadení. K těm patřili oba pekařští kluci – Pavel Convertier a Jirka Vinaie.

Robert Bernard, který byl s bratrem také přinucen jít do kostela, plakal vztekem. Když ho kostelník požádal, aby ministroval u oltáře odpadlému knězi, obrátil se a zasyčel:

„To se spíš nechám zabít!“

Tlustý Filip nepojal věc tak tragicky. „Nevšímej si toho,“ zabručel ke svému bratrovi. Ale ten se na něj ani nepodíval.

Dříve než šel zrádný mnich k oltáři, vystoupil na kazatelnu a začal mluvit. Viděl svěšené hlavy vesničanů, viděl jejich zatáté pěsti. Nechal se unést prudkým hněvem a rozčileným hlasem vykřikl do Božího domu: „Vím, že jste přišli jen z donucení. Ale říkám vám, kdo nepřijde dobrovolně, ten je v mých očích aristokrat, a já nestrpím ve své obci aristokraty, stejně jako trny v patě. Kdo přistě nepřijde dobrovolně, bude považován za politicky podezřelého a s podezřelými se v republice nežertuje.“ V řadách se ozýval rozhořčený šepot. Nezdálo se však, že by to spříseženec slyšel. Místo evangelia vytáhl „Moniteur“, noviny revoluční vlády, a začal číst článek o zločincích a rebelech ve Vendée.

(Pokračování)

Věřící z malé farnosti Libín u Českých Budějovic hledají **kněze-důchodce pro svou farnost**. Farní budova i kostel jsou ve výborném stavu. Fara i garáž jsou volné. Je zaveden veřejný vodovod a plynové vytápění. V případě zájmu můžete volat na Obecní úřad Libín, tel. 387 984 829, nebo na p. Václava Kuthana, Libín č. p. 4, tel. 387 945 817.

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

měli zbavit všeho, co by mohlo být pro odloučené bratry překážkou. Takový utilitární ekumenismus je ve skutečnosti vážným ohrožením Církve i budoucí jednoty. Příkladem je nedávné ekumenické setkání křesťanů v Berlíně, které je třeba z tohoto zorného úhlu vidět nejen jako pokus o krok vpřed v otázce ekumenismu, ale také jako velmi vážné varování. Objevila se tu přímo propagace a oslava záměrné neposlušnosti, za kterou prý nesou odpovědnost nikoliv avantgardní „neposlušníci“, ale „zaostávající a zkostratělé vedení církve“. Na těchto někdy přímo svérázných akcích se totiž stále více veřejně propaguje přesvědčení, že zvyk a čas sám změni to, co zastaralo a co už se drží nad vodou jen díky neústupnosti konzervativního církevního vedení.

Bůh však se takovou logikou vůbec neřídí. Naopak. Používá svých poselů, ať jsou to mystikové jako Markéta Alacoque, sv. Gertruda či Jan Eudes nebo mučedníci jako Jan Fisher či P. Richard Henkes, aby nás přesvědčil, že se ve věcech víry a mravů ani kultu nepřizpůsobuje lidské libovůli. Hereze a rozkol nebyly a nikdy nebudou promlčeny a nikomu by neprospělo, kdybychom si namlouvali opak. Nezapomenutelný blahoslavený Jan XXIII. nesvolal koncil proto, aby se Církev v zájmu jednoty jakkoliv protestantizovala.

Nemůžeme věřit jen tomu, co nám vyhovuje, ani uctívat Boha, jak se nám zlíbí. Otec nám ukazuje svého Syna jako příklad poslušnosti až k smrti. Je to ovšem poslušnost založená nikoliv na neústupné nadřazenosti, ale na vytrvalosti lásky Srdce, která tak získává plné právo požadovat: *Učte se ode mne*, a to z velmi vážného důvodu, abychom našli pokoj pro svou duši.

-red-

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Témata pro jednotlivé soboty:

5. červenec – **Strach nemá v lásce místo**
Mons. V. Vyhlička, kanovník vyšehr. kapituly
2. srpen – **A najde Syn člověka víru...?**
P. RNDr. M. Kazík, farář v Hrádku u Znojma
6. září – **Zapomenutá touha**
P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi
4. říjen – **Temnotou ke Světlu**
P. J. J. Berka, OCist., převor ve Vyšším Brodě

RODINA NEPOSKVRNĚNĚ si Vás dovoluje pozvat na poutní setkání, které se uskuteční v Šaštíně (Slovensko) v sobotu 12. července 2003 v 10.30 hod.: pontifikální mše svatá v 13.30 hod., modlitba růžence a svátostné požehnání. Srdečně všechny zveme.

Jubilejní svatopropokopský rok – PROGRAM POUTNÍCH BOHOSLUŽEB pátek 4. července, svátek sv. Prokopa, malá SVATOPROKOPSKÁ POUŤ 8.30 hod. – mše sv. kolínského vikariátu ● 10.00 hod. – kněžská římskokatolická mše sv. ● 18.00 hod. – staroslověnská řeckokatolická sv. liturgie ■ **sobota 5. července, slavnost sv. Cyrila a Metoděje** ● 8.00hod. – římskokatolická mše sv. ● 10.30 hod. – pouť řeckokatolíků, staroslověnská sv. liturgie ■ **neděle 6. července, velká SVATOPROKOPSKÁ POUŤ** ● 8.00 hod. – staroslověnská řeckokatolická sv. liturgie ● 10.00 hod. – slavná římskokatolická mše sv., celebruje Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada, emeritní biskup ■ **Každou sobotu Jubilejního svatopropokopského roku:** 10.00 hod. – římskokat. mše sv., 11.30 hod. řeckokat. svatá liturgie.

ZDRAVÉ RODIČOVSTVÍ – Příprava na porod a rodičovství formou diskusních setkání na jednotlivá témata: Průběh těhotenství – pondělí 30. 6. v 9.30 hod. a středa 2. 7. v 16.00 hod. Porod – pondělí 14. 7. v 9.30 hod. a středa 16. 7. v 16.00 hod.

Liturgická čtení

Neděle 22. 6. – 12. neděle v mezidobí

1. čt.: Job 38,1.8-11
Ž 107(106),23-24.25-26.28-29.30-31
Odp.: 1 (*Oslavujte Hospodina, neboť jeho milosrdenství trvá navěky. Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: 2 Kor 5,14-17
Ev.: Mk 4,35-41

Pondělí 23. 6. – ferie

1. čt.: Gn 12,1-9
Ž 33(32),12-13.18-19.20+22
Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)
Ev.: Mt 7,1-5

večer:

1. čt.: Jer 1,4-10
Ž 71(70),1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17
Odp.: 6b (*Od klína mé matky byls mým ochráncem.*)
2. čt.: 1 Petr 1,8-12
Ev.: Lk 1,5-17

Úterý 24. 6. – slavnost Narození sv. Jana Křtitele

1. čt.: Iz 49,1-6
Ž 139(138),1-3.13-14ab.14c-15
Odp.: 14a (*Chválím tě, že jsem vznikl tak podivuhodně.*)
2. čt.: Sk 13,22-26
Ev.: Lk 1,57-66.80

Středa 25. 6. – ferie

1. čt.: Gn 15,1-12.17-18
Ž 105(104),1-2.3-4.6-7.8-9
Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Mt 7,15-20

Čtvrtek 26. 6. – ferie

1. čt.: Gn 16,1-12.15-16
Ž 106(105),1-2.3-4a.4b-5
Odp.: 1a (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.*)
Ev.: Mt 7,21-29

Pátek 27. 6. – slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

1. čt.: Oz 11,1.3-4.8c-9
Iz 12,2-3.4bcd.5-6
Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
2. čt.: Ef 3,8-12.14-19
Ev.: Jan 19,31-37

Sobota 28. 6. – památka Nep. Srdce Panny Marie

1. čt.: Iz 61,9-11
1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd
Odp.: srov. 1a (*Mé srdce jásá v Bohu, mém spasiteli.*)
Ev.: Lk 2,41-51
nebo pam. sv. Ireneje
1. čt.: Gn 18,1-15
Lk 1,46-48a.48b-49.50+53.54-55
Odp.: 54b (*Pán pamatoval na své milosrdenství.*)
Ev.: Mt 8,5-17

večer: vigilie slavnosti sv. Petra a Pavla

1. čt.: Sk 3,1-10
Ž 19(18),2-3.4-5
Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
2. čt.: Gal 1,11-20
Ev.: Jan 21,15-19

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	22. 6.	23. 6.	24. 6.	25. 6.	26. 6.	27. 6.	28. 6.
Antifóna	1136	1150	1396	1181	1197	772	1653
Žalm	784	783	783	784	784	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1396	1182	1198	772	1653
Antifony	1137	1151	1397	1183	1198	773	1229
Žalmy	1137	1152	813	1183	1199	813	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1397	1186	1201	773	1654
Antifóna k Zach. kantiku	701	1155	1397	1186	1202	774	1384
Prosby	1140	1155	1398	1186	1202	774	1655
Záv. modlitba	701	1156	1398	1187	1202	774	1384
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1264	1187	1203	1264	1233
Antifony	1142	1157	1398	1188	1204	775	1234
Žalmy	1142	1157	1265	1188	1204	1265	1234
Krátké čtení	1144	1159	1399	1190	1206	775	1236
Záv. modlitba	701	1159	1398	1191	1206	774	1236
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1394	1400	1192	768	1409
Antifony	1133	1146	1395	1400	1193	769	1404
Žalmy	1133	1146	1751	1761	1193	769	1670
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1395	1400	1196	771	1404
Ant. ke kant. P. M.	700	701	1395	1401	1196	771	1404
Prosby	1135	1149	1395	1401	1196	771	1405
Záv. modlitba	701	701	1396	1398	1197	774	1405
Kompletář	1238	1242	1238	1242	1254	1238	1238

Matice cyrilometodějská s. r. o. nabízí knihy z jiných nakladatelství

Marie Mladá: POSVĚCOVÁNÍ ŽIVOTA PODLE VZORU A ZA POMOCI PANNY MARIE

Autorka této práce je sestrou Sekulárního institutu Schönstattsých sester Mariiných. Ukazuje zde Pannu Marii jako vychovatelku na cestě k plnému duchovnímu spojení s Kristem. A Maria zná ze své vlastní zkušenosti cestu k Bohu. Bez obav se jí můžeme dát vést. Kniha vychází s církevním schválením.

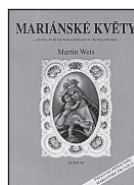
Sypták, brož., zúž. A5, 64 stran, 69 Kč

Marie Jana Šrutová: MARIÁNSKÁ ÚCTA NA PRAHU TŘETÍHO TISÍCLETÍ

Poznávat Pannu Marii ve světle našich všedních dnů zůstává stále aktuální. Autorka této knihy ukazuje její pozemský život se všemi jeho starostmi a těžkostmi ve světle Mariiných pokorných služeb Bohu a přátelské pomoci bližním. Tak je Panna Maria užitečným duchovním rádcem i pro nás. M. J. Šrutová patří ke skupině prvních českých sester Sekulárního institutu Schönstattsých sester Mariiných. Kniha vychází s církevním schválením.

Sypták, brož., zúž. A5, 96 stran, 99 Kč

Martin Weis: MARIÁNSKÉ KVĚTY

Druhý díl Mariánského zrcadla, který čtenáře seznamuje především s životem těch, kteří prošli po cestě ctností do Matčina náruči a mohou nás oslovit životním příkladem i přes hlubokou propast věků. Ve stručnosti jsou zde připomenuty dějiny mariánské úcty

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803

a nechybí ani kapitola pojednávající o Matce Boží v dějinách umění slovesného i výtvarného.

Sursum, brož., A5, 176 stran, 149 Kč

Marek Orko Vácha: TANČÍCÍ SKÁLY (O vývoji života na Zemi, o člověku a o Bohu)

Kniha vznikla na základě vyučování náboženství na Biskupském gymnáziu v Brně v letech 1998–2001. Na rozdíl od skutečných přednášek pro studenty tento text předpokládá základní znalosti z katechismu a je spíše jeho doplněním než převyprávěním. Oproti reálným hodinám jsou v první části zařazeny kapitoly o evoluci a jejím vztahu ke křesťanství, ve druhé jsou pak témata zabývající se problémy duchovního života. I zde jsou však vybrány spíše otázky týkající se člověka a jeho vztahu k přírodě.

Cesta, váz., zúž. A5, 188 stran, 149 Kč

Rudolf Grulich: SUDETONĚMEČTÍ KATOLÍCI JAKO OBĚTI NACISMU

Publikace se zabývá palčivou otázkou, která potřebuje rychlé uzdravení. Dostatečnou měrou je zde vidět, že ne všichni sudetští Němci byli nadšeni Hitlerem. Prostřednictvím mnohých svědectví také ukazuje, že křesťané se nedali strhnout duchem doby a že si byli vědomi svého poslání, které plnili tou měrou, že se nezastavili ani před mučednictvím.

Nakladatelství L. Marek, brož., A5, 96 stran, 90 Kč

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.